

LETO
YEAR 42

misli

THOUGHTS

APRIL 1993

Naslovna slika: Še celo v kipu upodobljen gleda zaslužni "triglavski župnik" Aljaž na svoje planine . . .

+ + +

BITI urednik res ni prijeten posel. Ni važno kaj in kako pišeš — vedno se komu zameriš. Če se še tako trudiš, da nikogar ne užališ, pa četudi poveš resnico — je že kdo med bralci, ki je prepričan, da sem mislil ravno njega ter ga tudi imel namen javno okrecati. Mirno lahko rečem, da to ni bil nikoli moj namen. So pa šle MISLI vedno naravnost: niso se prodale v korist diktaturi, tudi se niso dale podkupiti, da bi molčale. Istih principov je revija tudi danes: podlaga vsakega poročanja je iskrenost. Malo kritike pa že moramo znati prenesti. Biti nem in slep in gluhi bi bilo najlažje, a to urednik ne sme in ne more biti, če hoče svojim bralcem dobro. Ne sme molčati samo zato, da bodo po svetu mislili, kako je med nami v Avstraliji vse lepo in prav. Bi to komu koristilo? Nam prav gotovo ne. Toliko moramo dorasti demokraciji, da znamo zdravo kritiko sprejeti in se iz nje kaj naučiti.

Kako vesel bi bil, ko bi zares vsi skupno gradili bodočnost. Brez osebnih ambicij, brez zamer in ljubosumnosti, s popravljanjem napak in z odprtim srcem za vse. Vem, da je to preveč idealno in nekje v oblakih. Približamo pa se temu lahko, če nam je kaj za sožitje. Vsi smo Slovenci, pa še kristjani povrh. Vsaj to naj bi nam pomagalo, da bi bilo med nami več odkritosti in iskrenega prizadevanja za slogo in medsebojno pomoč.

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO — I. del — Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol — Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca — Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I. Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11 dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio-kaseto vred 6 dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES — V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnje izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. — Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNİK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarjev.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 4 dolarjev.

PISMA MRTVEMU BRATU — Topli spomini na brata — Avtor je duhovnik lazarist Franc Sodja — Cena 12 dolarjev.

PRED VRATI PEKLA — Duhovnik lazarist Franc Sodja opisuje v živo življenje v ljubljanskih zaporih po končani vojni. — Cena 8 dolarjev.

JESENSKO LISTJE — Prva pesniška zbirka adelajdskega pesnika Ivana Burnika — Legiša. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici. Cena 10 dolarjev.

misli (THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 — Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.: (3)853 7787 — Fax (03)853 6176 + Naročnina za leto 1993 je 10.— dolarjev, izven Avstralije 18.— dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišтво za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel.: (03)387 8488 — Fax: (03)380 2141

Smo velikonočni kristjani?

- Anton Stres — stran 65
- Vabilo k Mariji — stran 67
- Papeževe besede našemu narodu — Marko Kremžar — stran 67
- Sto let Slov. planinskega društva — J. Urbanija v Pratici 93 CMD — stran 68
- “Reševal bom težave Slovence po svetu.” — Za vse enaki pogoji — Dva intervjuja z Dr. Petrom Vencljem, državnim tajnikom za Slovence po svetu — stran 70
- Kruh — Lojze Kozar — stran 73
- V slovo in spomin + prof. dr. J. Felicijanu — Dr. Edi Gobec — stran 74
- Središče svetega Rafaela, Sydney — P. Valerijan — stran 75
- Verzi na Aljaževem grobu — Silvin Sardenko — stran 77
- Izpod Triglava — stran 78
- Edinost, sreča, sprava... Iskanje grešnega kozla — P. Tone — stran 80
- Središče svete Družine, Adelaide — P. Janez — stran 82
- Literarna novica — L. Premrl, M. Skrbish, I. Legiša — stran 82
- Z obiska, Spomin — pesmi — Ivan B. Legiša — stran 83
- Moje celice — zapiski iz zaporov — Jožko Kragelj — stran 84
- Naše nabirke — stran 84
- Oj Triglav moj dom — pesem — Slavin — stran 86
- Središče svetih Cirila in Metoda, Melbourne — P. Bazilij — stran 87
- Z vseh vetrov — stran 90
- Kotiček naših mladih — stran 92
- Križem avstralske Slovenije — stran 93

Smo velikonočni kristjani?

Usmiljeni Oče, pomagaj nam,
da bomo vse življenje radi sodelovali
z milostjo velikonočnega odrešenja!
/Iz ene povelikonočnih mašnih molitev/

“MOČNA kot smrt je ljubezen” (V 8,6) Kot da bi ti dve potrebovali druga drugo, da preverita svojo moč. Krščanska velika noč pa ob tem slavi zmago ljubezni nad smrtjo. Ne bomo večno nihali med obema, ne bomo se večno obotavljali v zadnji neodločenosti. Kocka je padla, ljubezen je zmagala — dan je znak za mojo odločitve.

To sodi k vsebini velikonočnega praznika, to je sestavni del njegovega moralnega in religioznega sporočila. Iz tega nato krščanska vera, morala in duhovnost izvajajo praktične posledice za vsakdanje osebno in skupno življenje. In samo, če te posledice izvajajo kristjani v vsej doslednosti in nezmanjšani drznosti, so velikonočni kristjani.

Prva življenjska posledica velikonočne vere je vsekakor močno in dejavno upanje in zaupanje, ki more prenesti še tako črne trenutke in vzdržati v njih. Tega ne kaže enačiti z brezskrbnim optimizmom, ki je lahko posledica plitvosti, pomanjkljive zavesti ali celo bojazljivega sprenevedanja o resnosti položaja. Nasprotno. To je dejavno upanje, ki ga ne ohromi nobena brezupnost in ne stre nobena brezuspešnost.

Druga življenjska posledica velikonočne vere je odpuščajoča ljubezen. To je tista ljubezen, ki zmaga v sebi moč, da gre prek zamer, ne glede na to, koliko so utemeljene. Pravzaprav gre za odpuščajočo ljubezen samo tedaj, ko je kaj odpustiti. Zato prava odpuščajoča ljubezen ni in ne more biti slepa in naivna. Zanj zločin ostaja zločin. Zločina ne preimenuje v krepost ali v razumljivo napako, da bi ga lažje odpustila. Ni ji treba varati same sebe ali nasesti prevaram drugih, da lahko odpusti in odrešuje. Zato je lahko božja ocena človeških dejanj bolj obremenjujoča, kot pa je tista, ki smo jo zmožni dati o sebi ljudje. To je celo verjetno, saj so tudi božje norme postavljene neprimerno višje. Toda zaradi tega njegovo odpuščanje ni postavljeno pod vprašaj. Je brezpogojno in dokončno, ker je njegova ljubezen brezpogojna, zastonska in dokončna. Če je Jezus rekel, da nas bo samo resnica osvobo-

KOT otroci smo se bali stopiti na dve slami, ki sta navzkriž ležali na tleh. Nekoliko otroškega praznoverja je bilo v tem, mnogo več pa iskrenega spoštovanja pred znamenjem našega odrešenja. Ne teptajmo križ, kakor koli ga srečamo v življenju in nam zastavlja lagodno pot!

"Kdor hoče biti moj učenec, naj vzame vsak dan svoj križ in hodi za menoj!" Kam? Na Golgoto seveda. Tam šele, kot Jezus nanj razpet, lahko "obrodi sad v potrpljenju", sad večnega življenja.

"Jaz sem trta, vi mladike." Ni primernejšega časa za razmišljanje teh besed, kot je povelikonočni čas s svojo alelujo, ki vse od velikonočnega jutra še vedno odmeva po naših cerkvah in naj bi odmevala tudi v naših srcih. Brez velikega petka in Golgote bi zdaj ne slišali njenega vselega vriska. V tem je vsa skrivnost našega trpljenja, da ga znamo združevati s petkovim trpljenjem zdaj vstalega in poveličanega Kristusa.

dila (prim. Jn 8, 32), potem je jasno nakazal, da se resnica in odpuščanje, resnica in sprava ne izključujeta, temveč ravno nasprotno, druga drugo terjata. Odpuščanje in sprava, ki bi temeljili na polresnici, bi tudi sami bili polobičarski.

K o n č n o pa je velikonočni kristjan človek p o z i t i v n e g a m i š l j e n j a in konstruktivnega delovanja. Njegova pozornost je posvečena vsemu tistemu, kar gradi, postavlja zopet na noge in vrača v življenje. Čeprav ni in noče biti naiven, veruje v premoč dobrega in plemenitega nad zlom in hudobijo. Za Jezusovo delovanje je značilno, da nalomljenega trsa ni hotel do konca zlomiti in da tlečega ognja ni hotel do konca pogasiti (prim. Mt 12, 20). Ker je torej prišel odreševati in ne obsojati, se je njegovo celotno delovanje in življenje moralo izteči v vstajenje. In obratno: samo kdor dviga in ne podira, živi in deluje v smislu vstajenja.

"Tvoj je – vstajenja dan!..." Ali so se te Gregorčičeve besede že uresničile? Zunanje politično in gospodarsko vstajenje je lahko kratkotrajna prevara, če ga ne spremlja trajno kulturno, moralno in duhovno vstajenje, obnavljanje in poglobljanje. Na tem svetu je vstajenje samo vstajanje, ki predpostavlja osebno zavest in premišljeno moralno in vsakodnevno odločanje. Vstajenje ni zadeva političnih odločitev in sprememb, ampak osebnega in zrelega hotenja, osebne vere, upanja in ljubezni.

ANTON STRES
v Sobotnem branju "Slovenca"

VSAKO LETO, NA PREDVEČER PRAZNIKA
 MARIJE IZ BREZIJ, KI VARUJE SLOVENSKI NAROD
 IN SLOVENSKA IZROČILA V SVETU, 23. M A J A ,
 BOMO V SVOJIH DOMOVH PRIŽGALI SVEČE,
 PREŽIVELI BOMO VEČER
 V MISLIH NA KRŠČANSKA IZROČILA,
 KI SO STOLETJA VODILA NAŠ ROD V DOMOVINI,
 OBLIKUJEJO DANES NAS V SVETU
 IN PO NAS NARODE, MED KATERIMI ŽIVIMO.
 VABIMO VSE SLOVENCE V DOMOVINI
 IN VSE ROJAKE SLOVENSKEGA IZROČILA V SVETU,
 DA SE NAM PRIDRUŽIJO!

Tako se glasi slovesni sklep slovenske narodne skupine, zbrane leta 1976 na evharističnem kongresu v Filadelfiji, ZDA. Tudi letos se na ta "Marijin večer" združimo z ostalimi rojaki doma in po svetu, Narod potrebuje molitve!

V ČLANKU, v katerem poroča ljubljanski časnikar o protokolarnem obisku predsednika Kučana pri papežu Janezu Pavlu II., lahko beremo naslednje besede, ki jih je povedal sveti oče slovenski delegaciji:

"Vsak narod ima pravico, da se popravi, da popravi svoje zmore – in Slovencem želim, da bi to dosegli."

Ta misel je daleč od Kučanovega govorjenja o pozabi "travmatske preteklosti", kakor da bi bilo mogoče graditi sedanost brez zveze s tem, kar je bilo.

Vsak narod ima pravico, da se popravi, nas spominja papež. To pomeni, da je v naši preteklosti nekaj, kar je vredno in potrebno "popravila". To je sprememba. Te pravice se more narod svobodno poslužiti ali pa jo odkloni. Seveda se ne odloča narod kolektivno, temveč po posameznikih, po članih narodnega občestva, ko hočejo ali zavračajo globoke spremembe, ki vodijo od golega iskanja koristi k spreobrnitvi v smeri vrednot. Vsota teh osebnih odločitev je za narod življenjskega pomena.

Ne gre namreč za kakršnokoli spremembo. Treba je "popraviti svoje zmore", trdi papež. Komunizem, po Cerkvi najostreje obsojena zmeta zadnjih desetletij, ni le neka abstraktna teorija, temveč zmeta, ki se je globoko zajedla v vsakdanost. Zmeta pa je mogoče popraviti le tako, da dodobra spoznamo njeno bistvo, da odkrijemo, kje in zakaj se je oddaljila od resnice, nato pa odpravimo razloge, ki so ji omogoča-

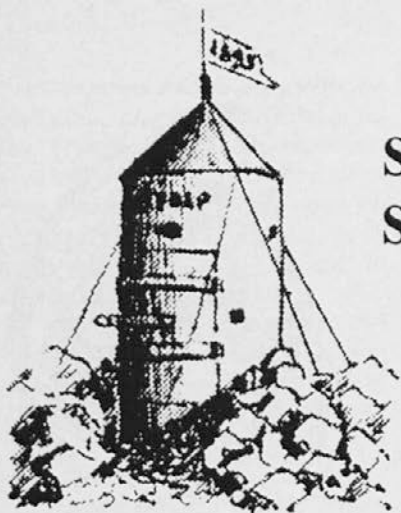
PAPEŽEVE BESEDE

li razmah, pa tudi posledice, ki jih je zapustila.

Kar želi papež Slovencem je, da bi bili kmalu prosti zlih posledic zmote, katero je prenašal in v veliki meri tudi vdihaval naš narod skozi skoraj pol stoletja. To ni samovoljno pretrganje s preteklostjo, temveč temeljno obžalovanje, spoznanje in poravnanje krivic, ki so se v imenu zmote godile ali katere je ta posredno povzročila. Narodno občestvo mora voditi vsaj želja zamenjati laž z resnico, kolikor in kakor jo more spoznati, ter uravnati, kar je bilo zakriviljeno. Brezbrižnost je pravo nasprotje popravljanju zmot in krivic.

Le če se površno ustavimo ob zunanosti vaticankega protokola, lahko rečemo, da je med željo papeža katoliške Cerkve Janeza Pavla II. in besedami predsednika Kučana, ki je eden najvidnejših eksponentov prav tiste zablode, katere posledice naj slovenski narod popravi, kako soglašanje.

MARKO KREMŽAR

Sto let Slovenskega planinskega društva

JOŽEF
URBANIJA
v Pratici
CMD 1993

TAM, kjer pot "Čez Prag" ostro zavije na desno in se nato usmeri proti Pragu, tam, korak ali dva vstran, počiva stoletni macesen. Ves je sključen, upogibajoč se k tlom, neštetokrat zlomljen v viharjih, kljubujoč plazovom, a vendar vsako pomlad ves posut z nežnim zelenjem. Utrujen od dolge stoletne poti pogleduje dol, v dolino Vrat.

Nekega sončnega jutra davnega leta 1893 je prav na tem ostrem zavoju obstal župnik Aljaž, si obrisal potno čelo, s pogledom objel zeleno dolino Vrat in zadovoljno sam sebi pokimal: "Da, pa ga imamo, Slovensko planinsko društvo! Piparjem je končno le uspelo. Ja, tudi Tuma pa Frischauf in, ne da bi se hvalil, tudi jaz sam ter še mnogi drugi so za to veliko postorili."

Aljaž se je ozrl tja čez, pod Cmir: "Turk mi je pravil, da bi se dala tam čez speljati nova, lepša pot, kot pa je ta 'Čez Prag'. In – imenovali jo bomo 'Slovenska pot'."

Nekaj svetlega je spreletelo Aljažev obraz, morda hipno videnje številnih slovenskih planinskih koč in poti do njih po vsej žlahtni slovenski zemlji. Dobrohotno se je zazrl v nežno macesnovo drevesce. V jutranji svetlobi je stresalo s sebe bleščeče bisere. Župnikova desnica je nad tistim nežnim stebelcem naredila znamenje blagoslova z glasno željo, naj zraste v močno drevo ter naj kljubuje viharjem, plazovom in streli. Je ta blagoslov veljal macesnu ali pa je morda Aljaž v njem videl podobo novega Slovenskega planinskega društva? Iz leta v leto je ta macesen postajal vse bolj razvejan in močan. Tudi mlado Slovensko planinsko društvo je odganjalo nove in nove veje. Ena od teh je bila planinska literatura, ki so jo zavzeto gojili ljubitelji gora: vedno hudomušni Janko Mlakar, podjetni Josip Tominšek, filozofski Klement Jug, alpinizmu zapisani Henrik Tuma in se mnogi drugi. Planinski vestnik (1895) je v marsikateri hiši postal pravi hišni prijatelj.

Jakob Aljaž se je v to rast neizbrisno zapisal s svojim stolpom vrh Triglava (1895), v "Triglavsko hišo" (1896) in Triglavsko kapelo (1897), s kočjo v Vratih (1896). Fran Tominšek je to krepko rastoče drevo slovenskega planinstva še bolj organizacijsko utrdil in si prizadeval za njegovo čvrsto gospodarsko podlago. Turistovski klub Skala (1921) je združeval mlade in jih usmerjal v iskanje novih in novih, vse bolj zahtevnih plezalnih smeri. Njegovi člani so s svojimi fotografijami dosegli evropsko raven ter posneli prva dva slovenska filma: V kraljestvu Zlatoroga in Triglavске strmine. Delo Frana Tominška je nadaljeval Tone Pretnar, ki je Slovensko planinsko društvo organizacijsko usmeril v odseke. Poleg reševalnega odseka sta nastala še plezalni in akademski odsek.

Po drugi svetovni vojni se je društvo leta 1948 preimenovalo v Planinsko zvezo Slovenije. Močno je napredovala alpinistika, obnavljanje mnogih požganih in gradnja novih koč. Slovenska planinska pot – transverzala (1957) je povezala vso Slovenijo. Planinci so leta 1951 dobili svojo Planinsko založbo. Gorska reševalna služba postane javna služba.

Iz družine goram zapisanih Piparjev in njim po srcu in duhu sorodnih duš je v sto letih zrastle množica stotisoč planincev, ki jih moč gora znova in znova vabi tja, kjer se v skrivnostni tišini vrhovi dotikajo neba. Marsikdo med njimi mora na vprašanje, zakaj hodi v

Aljaževa Triglavsko kočjo
s kapelo Luške
Marije (1897)
– Risal G. Klančnik

gore, odgovoriti s Kugyjevimi besedami: "Ker moram!"

Letos, 1993. leta, bo neki Aljaž spet obstal na tistem ostrem zavoju, obrisal si bo potno čelo, s pogledom objel zeleno dolino Vrat in si zadovoljno priki-mal: "Dolgo pot si prehodilo, Slovensko planinsko društvo – sto let!"

Spoštljivo se bo odkril tudi pred stoletnim maces-nom, ki je molče spremljal slovenske planince in na svoj način zapisoval usodo slovenskega planinstva. In z dobrotno kretnjo ter blago besedo bo Planinsko zvezo Slovenije pospremil v novo stoletje.

Triglavski župnik
JAKOB ALJAŽ (1845-1927)

**PLANINSKE GRADNJE
ŽUPNIKA ALJAŽA
– VELIK DOPRINOS
K LEPEMU RAZVOJU
SLOVENSKEGA PLANINSTVA:**

Aljažev stoip vrh Triglava
– odprtje 7. avgusta 1895

Staničevo zavetišče
pod vrhom Triglava – 1895

Plošča Valentinu Vodniku v Velikem Triglavu (skupaj z jeseniškim kaplanom Jakobom Matjanom
– odkrita 10. avgusta 1895

Popravilo slapa Peričnik – 1895

Triglavski dom na Kredarici
– odprt 10. avgusta 1895

Aljaževa koča v Vratih
– odprta 9. julija 1896

Zavarovanje poti na grebenu
Malega Triglava – 1897

Kapelica Lurške Matere božje
na Kredarici – 12. avgusta 1897

Na novo zgrajeni odsek poti
v Radovino v Tnalu

– odprt gornikom 19. maja 1901

Tominškova pot iz Vrat do studenca pod Begunjskim vrhom
– odprta gornikom 6. sept. 1903

Aljažev dom (ki ga je marca 1909 odnesel plaz) – odprt 7. avg. 1904

Prenovljeni Triglavski dom
na Kredarici – odprt 8. sept. 1909

Šlajmerjeva vila v Vratih – 1907

Aljažev dom v Vratih
– odprtje 17. julija 1910

ALJAŽEV DOM v Vratih s Triglavom v ozadju

„Reševal bom težave Slovencev po svetu“

NOVA slovenska vlada ima manj ministrov, saj se je njih število skrčilo s 27 na 16. Tako je odpadlo tudi ministrstvo za Slovence po svetu. S tem pa ni rečeno, da vlada stikom z rojaki po svetu ne bo več posvečala pozornosti. Področje prejšnjega posebnega ministrstva je zdaj v pristojnosti posebnega oddelka v Ministrstvu za zunanje zadeve, ki mu načeljuje državni sekretar. Na to mesto je bil imenovan DR. PETER VENCELJ – slovenski javnosti znan že iz prve Demosove vlade kot takratni minister za šolstvo. Da bomo bolje spoznali njega in njegovo delo, objavljamo tu dva njegova intervjuja, ki sta izšla v domačem tisku.

Kako si predstavljate delo državnega sekretarja, ki ima na skrbi rojake po svetu? Kakšne so vaše naloge? Kako komentirate kritike nekaterih, ker ta resor odslej spada v okvir zunanjega ministrstva?

Velika skrb za Slovence po svetu je bila občutna že v prejšnji vladi. Zdaj je prišlo do zmanjšanja števila članov vlade, saj se je strukturno spremenila (prej ni bilo državnih sekretarjev). V tem primeru gre za rešitev, ki v Evropi ni nenormalna – da se za vprašanje ljudi, ki ne živijo v matični državi, oblikuje poseben urad pri vladi ali na zunanjem ministrstvu. Kot vemo, je vseh Slovencev, ki živijo po svetu ali se nekako štejejo med Slovence, po približnih ocenah skoraj 400.000. Gre za veliko skupnost, ki sestavlja 15 do 20 odstotkov narodnega telesa. Ločimo tri področja: zamejstvo, zdomstvo in izseljenstvo. Štiri mejne države sestavljajo zamejstvo – sem zdaj prištejemo tudi Slovence na Hrvaškem, reševanje njihovih problemov je nova naloga.

V Zagrebu je okoli 50.000 Slovencev.

Po uradnih številkah, kolikor vem, jih je 23.000, ampak najbrž jih je več. Tako mi je povedal naš veleposlanik v Zagrebu Matija Malešič.

Ali bodo pogovori s Hrvaško potekali na podlagi recipročnosti? To bi bilo morda sporno, saj v Sloveniji nimamo avtohtone hrvaške manjšine?

Hrvatje so pri nas organizirani v okviru kulturnih društev ali interesnih skupnosti; kazalo bi jim pomagati, in v tem smislu bi šlo gotovo za recipročnost.

Kar zadeva naše ljudi na Hrvaškem, je zanimiv primer Istre. Tam je narodnostna slika prebivalstva zelo mavrična. Za Zagreb pa vemo, da je bil v preteklosti eno največjih slovenskih mest, a o tem se ni veliko govorilo, saj ni bilo državne meje. Zdaj pa sta Hrvaška in Slovenija suvereni državi. Skrb matice za te ljudi je

potrebnejša.

Osebnost sem na to zelo pozoren, tudi z veleposlanikom Malešičem sva se o tem že pogovarjala. Pristojne v zunanjem ministrstvu, ki pripravljajo izhodišča za celovito urejanje stikov s Hrvaško, sem na to že opozoril. Predvsem so tu štiri mesta, v katerih so večje slovenske skupnosti: Zagreb, Reka, Pulj in Split. Mislim, da so v Zagrebu zadeve kolikor toliko urejene, drugod pa manj. Pričakujem, da bodo ob naši pomoči Hrvatom v Ljubljani, da dobijo svoje prostore za kulturni klub, tudi oni voljni pomagati tako, da bomo v Splitu dobili prostore za slovenski klub.

Ali je položaj državnega sekretarja politična funkcija?

Morda je. Moram pa reči, da niti kot minister za šolstvo te stvari nisem opravljal politično, temveč vedno v funkciji služenja človeku. Sedanje službo razumem kot služenje slovenski skupnosti, ki jo je zgodovina raztresla po svetu, in slovenska država pa naj jo spet poveže, seveda ob spoštovanju vseh različnosti. Na to gledam bolj iz človeškega zornega kota.

Mislim, da bi bilo dobro, če bi moj resor postal neodvisna ustanova in če bi prišel v zavest ljudi kot urad, ki je vsem koristen. Seveda pa se zavedam, da je sedanjí trenutek v oblikovanju politične moči in njene porazdelitve strankarsko določen.

V slovenskem tisku po svetu je včasih opazno razočaranje nad razvojem demokracije v Sloveniji. Rojaki so nezadovoljni, ker številni niti volilnih lističev niso dobili pravočasno. Ali boste reševali tudi konkretne težave teh ljudi v zvezi z zavlačenjem pri pridobivanju državljanstva in podobno?

Gotovo. Sodeloval bom z notranjim ministrstvom, z oddelkom za državljanstvo, za potne liste itd. Šel bom tja in pogledal, zakaj kak primer še ni rešen.

Rad bi vedel za konkretne razloge in v primeru nepravilnega ravnanja bo moral za to tudi kdo odgovarjati. To vprašanje štejem za eno najpomembnejših. Če bomo to rešili, bodo ljudje začutili, da postajajo del naše skupnosti.

Slovenija te dni začne pogovore z Italijo, kmalu bodo na vrsti tudi pogovori z Avstrijo. Vprašanja manjšin bo tu pomemben dejavnik.

Vztrajal bom pri popolnoma enakopravnem obravnavanju manjšin na obeh straneh meje. Italijanska manjšina pri nas ne more imeti drugačnega položaja kot ga ima slovenska manjšina v Italiji. V obeh primerih gre za ljudi, ki so zakoreninjeni tam, kjer so rojeni, tam je njihova domovina, tako italijanske skupnosti pri nas kot slovenske za mejo. Kadar se pogovarjamo z Italijani o slovenski manjšini, slišimo, da je to vtikanje v njihove notranje zadeve. Za italijansko manjšino pri nas pa zahtevajo, da gre za pravi status manjšine. Upam, da bodo sedanji pogovori to vprašanje osvetlili tudi s te plati.

Boste na teh pogovorih sodelovali?

V prvi fazi ne, ker gre za pripravo izhodišč in politične platforme. Ko pa bo šlo za konkretna vprašanja manjšine, bo seveda naša naloga vključiti se z vsemi argumenti. To je samo del problematike stikov z Italijo, vendar zelo pomemben.

Ali pričakujete podobne pogovore v zvezi z nasledstvom tudi z Avstrijo?

Mislim, da bo teh vprašanj kar nekaj. Tudi vprašanje nasledstva pri avstrijski državni pogodbi ter seveda razlage in nadaljnj izpeljave njenega sedmega člena. Mislim, da je pomembno vsako prizadevanje, ki bi tudi na avstrijskem Koroškem izboljšalo položaj slovenske skupnosti. Za take pogovore naj bi tudi šlo.

Vse štiri sosedne države morajo biti v pogovorih enakopravne. Znana je madžarska pobuda, da bi se v Budimpešti priredil nekakšen evropski posvet o manjšinah. Madžari ta problem dobro čutijo, saj imajo svojo manjšino v vseh sosednih državah. Očitno je to splošno vprašanje, s katerim se bo morala Evropa še ukvarjati.

Pogovarjal se je Jože Poličar

Za vse enaki pogoji

Slovenska izseljenska matica (SIM) je obvestila javnost, da je sredi marca vlada sprejela sklep, da se del sredstev za neposredno financiranje matice prenese na zunanje ministrstvo. Tam bi se zanje morala odslej SIM potegovati preko natečajev. To je dvignilo nekoliko prahu že celo med nami v Avstraliji preko radija, četudi smo daleč in slabo poučeni. Nov položaj delovanja za nas v tujini lahko najbolje razloži dr. Vencelj kot državni sekretar za Slovence po svetu. Pod gornjim imenom je izšel njegov intervju v "Slovincu" in nam zadevo osvetli v pravi luči.

Sedanja razdrobljenost organizacij, ki skrbijo za Slovence po svetu, je precejšnja.

Gre za več plasti skrbi za Slovence po svetu: skrb za zamejce, za zdomce in za izseljence. Sedaj med posameznimi deli ni nobene povezave. Želim, da bi njihovo delo uskladili. SIM pri svoji dejavnosti ni zajela vsega izseljenstva.

Delež, ki ga ni zajemala, ni bil majhen. S Slovenci po svetu se ukvarjajo vsaj še tri organizacije: društvo Slovenija v svetu, ki se ukvarja predvsem s Slovenci v Argentini, Katoliško središče Slovencev po svetu, ter Svetovni slovenski kongres. Vsi so organizirani kot društvo, tako kot SIM. Sedaj bi radi dali vsem štirim enake pogoje, saj država doslej z zadnjimi tremi dru-

štvi ni kaj dosti sodelovala. SIM nikakor ne more opraviti celotne naloge. Mene ne zanima, ali bomo imeli kakšno tovrstno društvo več ali manj, zanima me, kako priti do celotne slovenske populacije v tujini. Pri opravljanju te naloge naj imajo vsi enake možnosti. To pa pomeni, da v prihodnje ne more biti več financirana izključno SIM, ampak naj vsi neakopravno kandidirajo za javna sredstva. Potem naj se med državo in civilnimi društvi odnos ureja prek podpisanih pogodb. Na to naše stališče se je SIM odzvala in poslala vladi ter parlamentu svoje stališče do sedanjegega novega stanja. SIM namreč hoče ohraniti status quo.

Gre za to, ali bo imela SIM status društva s pravicami ali status državnega organa.

SIM ima še vedno v proračunu dva vira. Eno je kulturni del, ki je s programom dejansko pogojen. Drugi del pa je iz ministrstva za finance, od koder dobiva plače za zaposlene ter sredstva za materialne stroške. SIM dobiva sredstva tudi od sponzorjev. Sam nimam proti temu nič, saj SIM svoje aktivnosti ne sme zgubiti tam, kjer jo kakovostno opravlja. Bistveno pa je, ali morajo biti druga društva manj vredna? Še enkrat: SIM ne pokriva celotne populacije izseljenstva in gre za pomemben del. Sami pravijo, da ne pokrijejo 15 odstotkov. Ocene drugih so drugačne.

SIM bi se tako morala tudi organizacijsko spremeniti?

Gre za neko vrsto paradržavne ustanove, ki ji država zagotavlja z neposrednim plačilom določeno število delovnih mest. Tega nobeno od drugih treh društev nima zagotovljenega. SIM ne more ostati nekje vmes, med civilno sfero in državno ustanovo, ampak mora biti v enakopravnem položaju z drugimi društvi. Hrvatje so to potegnili bolj k vladi.

Država mora biti še naprej prisotna pri informiranju kulturno-izobraževalnih družbenih prirediteljev. Posamezna ustanova naj predstavi program, v katerega ceno mora všteti tudi stroške svojega poklicnega osebja, saj se na nepoklicni ravni takih reči ne da speljati. Osnove financiranja bodo torej programi, ne pa, da se poklicni del in program financirata ločeno, iz dveh virov.

Vprašanje je sedaj, kateri del SIM bo sedaj preživel, saj so v SIM različne naloge.

SIM ima zelo dobro informacijsko bazo, ki jo uporabljajo tudi druge organizacije. Opravlja lahko del nalog, vendar po pogodbi. Na primer SSK (Svetovni slovenski kongres) pripravlja neke vrste poslovni imenik Slovencev po svetu, ki ga bodo dograjevali. To je naloga, ki jo bodo prevzeli oni, zato bodo pri državi konkurirali za določena sredstva.

Mi moramo čimveč vedeti o podobi slovenske diaspore. Sedaj izvemo "malo tu malo tam", po mojem mnenju neusklajeno. Ko smo se s predsednikoma SSK Bojanom Brezigarjem in Ireno Mislej pogovarjali, smo bili enotnega mnenja, da morajo vsa društva najti skupni jezik in se dogovoriti, kaj bo kdo delal, da se delo ne bo podvajalo. Po drugi strani pa ne sme ostati več "praznega prostora". Vse ustanove, ki se ukvarjajo s Slovenci po svetu, morajo delovati po istih kriterijih.

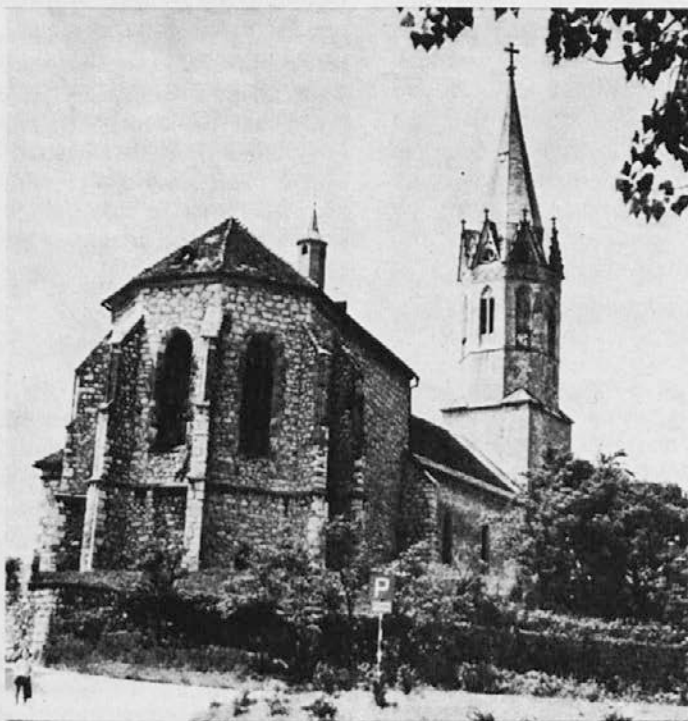
Dopolnilo SIM je bilo že obravnavano na dveh skupščinskih odborih, kjer so ga podprli.

To pomeni, da bom moral poslanca še enkrat razložiti to, kar sem pravkar povedal. Tisti, ki zagovarjajo misel, naj se SIM financira po starem, morajo potem tudi zagotoviti, da se oblikujejo še neka sredstva, s katerimi se bodo financirali stiki s tistim delom Slovencev po svetu, ki jih SIM ne pokriva. Poslanci, ki naj bi sedaj podprli SIM, bodo morali povedati, kako povezati tisti del Slovenstva v tujini s Slovenijo, ki ga doslej SIM ni uspela povezati. Ali bo ta del Slovencev ostal še naprej diskriminiran? Dejstvo je, da del Slovenstva ne želi navezovati stikov z domovino prek SIM. Za tisti del sem enako odgovoren kot za druge.

SIM ne more od 32 milijonov predvidenih sredstev pobrati 29, ostale 3 milijone pa bi dobili drugi.

Pogovarjal se je Ivo Žajdela

Starodavna cerkev svetega Nikolaja v Novem mestu, kjer letos kolegiatni kapitelj slavi častitljivi jubilej: pol tisočletja obstoja

KRISTUS je na različne načine navzoč med nami: v svoji Cerkvi, v božji besedi, najbližji pa nam je v znamenju kruha, ali kakor pravimo: v podobi kruha. Zakaj je Jezus prav kruh izbral za znamenje svoje priučujočnosti, bomo lažje razumeli, če nekoliko pomislimo, kaj nam kruh pomeni.

Jezus je v Nazaretu vsak dan videl isti prizor: Ko je jutranja svetloba zarisala dovolj svetel okvir okoli vrat njihovega stanovanja, je Marija vstala v mraku, saj ni bilo pravega okna v steni in je svetloba prihajala le bolj skozi reže pri vratih. Vzela je glinasto posodo, stopila k steni, kjer je bila posoda z žitom. Odmašila je odprtino, ki je bila spodaj, da je zrnje z rahlim šumom v curku napolnilo posodo, kolikor ga je bilo treba, da so imeli dovolj kruha za tisti dan.

Potem je Marija odprla vrata in stopila pred hišo k ročnemu mlinčku. To sta bila dva kamna, spodnji trdno vsajen in negiben, zgornji je imel v sredi odprtino in je bil opremljen z ročajem. Marija je segla po zlato zrnje in ga z levico sipala v luknjo v kamnu, z desno je prišla za ročaj in zavrtela kamen okrog njegove osi. Zaradi vrtenja se je zrnje znašlo med obema kamnoma in teža gornjega kamna ga je zdrobila v sipko moko, ki se je na določenem mestu vsipala v nastavljeno posodo. Nato je vzela kvas, ga zamesila v moko s toliko vode, kolikor je bilo treba, potem pa pustila nekaj časa, da je testo vzhajalo. Ko je naredila iz testa kolačke, jih je spekla v posebni peči na dvorišču, da je bila vsa okolica polna najprijetnejšega vonja po novopečenem kruhu.

Ko se vmislimo v to sliko, nam je, kakor da gledamo svojo mater, kakor jo opisuje v pesmi Hvalnica kruhu pesnik Anton Vodnik, iz katere vzemimo nekaj vrstic:

Mati mesi, gnete, peče kruh,
pod lesenim stropom zablestel je Sveti Duh . . .
Na zlati prag med temnimi vrati
nenadno stopila sivolas je mati.
V rokah je kakor na pateni
držala prvi hleb,
kot sonce mlad in lep,
ki v peči ognjeni
je zorel kot sad,
o, kakor v naročju njene ljubezni.

Marija je pripravljala dvojni kruh, kruh za vsakdanje in kruh za večno življenje, ko je hranila in skrbela za svojega Sina, ki nam je postal kruh iz nebes.

Kruh je osnovna hrana, mnogim narodom najvažnejši. Kjer ni kruha, pravimo, da je lakota, "saj še kruha nimajo". Kruh je zdrava hrana, ki se je nikoli ne

preobjemo in nam diši, ko smo se vsega drugega že naveličali. Kruh nam obnavlja naše telesne moči in nam daje novo življenje, zato je pri vseh ljudstvih kruh nekaj svetega in so ga od najstarejših časov uporabljali tudi za božjo službo. V stari zavezi je bilo v templju položenih vedno dvanajst hlebkov kruha, ki so jih vsako soboto zamenjali in so bili tam kot znamenje zaveze z Bogom in kot znamenje, da Bog hrani in skrbi za svoje ljudstvo.

Nam kristjanom pa je kruh znamenje vstajenja in polnosti v večnem življenju. Kakor namreč pšenično zrno sicer umrje, toda prav s tem, ko umrje, rodi novo življenje, bogat poln klas, in na ta način živi dalje, tako je tudi s človekom. Ko umrjemo, se način našega bivanja samo spremeni, ne pa uniči; razpade samo šotorno, to je začasno bivališče v tem tavnem svetu, človek pa začne takrat živeti na nov način, onstranski in veličasten. Kakor mora zrno pasti v navidezno smrt, da vstane v življenje, tako mora tudi človek skozi temo smrti v svoje novo življenje.

Preden je šel Jezus v svojo smrt in je po vstajenju ostal neviden s svojo Cerkvijo, nam je dal znamenje, da je tukaj, med nami. In za vidno znamenje je izbral kruh. V evangeliju beremo, kako ljudje hočejo znamenja: "Katero znamenje boš dal, da bomo uvideli in verovali?" — Jezus jim je rekel: "Jaz sem kruh življenja."

Od tistega velikega četrtka, ko je kruh prvič postal Kristusovo telo, imamo znamenje, ki je vredno našega največjega spoštovanja in češčenja: Jezusovo navzočnost pod podobo kruha.

Zaradi božjega kruha, nam je tudi vsak navaden kosček kruha svet in dragocen. Pomeni nam namreč, da smo ljudje tesno povezani med seboj, kakor je kosček kruha nastal iz mnogih zrn in je pri njegovem nastanku sodelovalo toliko ljudi: od kmeta, ki je oral in sejal, do strojnika na kombajnu, mlatiničarja, prevoznika, mlinarja, peka, trgovca in potrošnika — vsi imamo delež na tem kruhu. Kako lepo bi bilo, če bi vsi bili deležni tudi božjega kruha, da bi se vsi ljudje na svetu počutili povezane med seboj po božjem kruhu Jezusu Kristusu.

V slovo in spomin

V Ameriki je umrl rojak zgodovinar, ki je vrèden našega spomina, PROF. DR. JOŽE FELICIJAN. Tu so glavne misli iz govora, s katerim se je na Assumption pokopališču v Torontu dne 12. aprila 1993 od pokojnika poslovil njegov dolgoletni prijatelj.

KAJ naj rečem Tebi, dragi Jože, v slovo? Vem, da nisi imel lahkega življenja, čeprav o podrobnostih nisi rad govoril. Rodil si se sredi prve svetovne vojne, 28. septembra 1916 leta, v Škofji vasi pri Vojniku in kruta vojna usoda je že v Tvoji nežni mladosti neusmiljeno razbila tisto družinsko srečo, ki si jo vsakdo tako želi. Večkrat se mi je zdelo, da si vse življenje hrepenel po tem, česar nisi imel kot otrok in to je obrazložilo tudi nekatere Tvoje značajske poteze. S svojo pridnostjo in s pomočjo dobrih duhovnikov si leta 1937 v Celju končal gimnazijo in leta 1945, po vseh težavah druge svetovne vojne, si v Ljubljani doktoriral iz zgodovine. Kot domobranski poročnik si se moral takrat, ko bi se ti moralo življenje končno obrniti na bolje, skupaj s svojimi protikomunističnimi rojaki podati v tujino in morda še bolj kakor drugi si za vedno ostal brezdomec.

Leta 1951 si v svobodni Ameriki začel poučevati na kolegijih v državi Ohio. Še zadnje sredo, ko sem Te poslednjič obiskal v tukajšnji bolnici, si se prvič nasmešnil, ko sem Ti priklical v spomin, kako je dobri pater Bernard Ambrožič, stric sedanjega torontskega nadškofa, v *Amerikanskem Slovencu* objavil pohvalno poročilo o takozvanih "Felicjan Talks" ali Felicjanovih kramljanjih, s katerimi si se priljubil študentom. Poleg poučevanja pa si napisal tudi lepo število člankov za časopise in revije, pa knjigo **THE GENESIS OF THE CONTRACTUAL THEORY AND THE INSTALLATION OF THE DUKE OF CARINTHIA**, ki je izšla leta 1967 in ki si bil nanjo upravičeno zelo ponosen. Vem, da bi najbolj želel, da povem, kako si v njej predstavil najprej že znano dejstvo, da je Tomaž Jefferson čital knjigo o Državi francoskega misleca Jeana Bodina, a temu si Ti prvi in edini dodal svoje veliko odkritje, namreč, da je Jefferson v tej francoski knjigi tudi lastnoročno z začetnicami svojega imena zabeležil odstavke o staroslovenskem demokratičnem običaju ustoličenja karantanskih koroških knezov. Tako je namreč oče izjave ameriške neodvisnosti ovekovečil tiste redke odstavke, ki jim je pripisoval največji pomen – v tem slučaju dokaz in precedent

pogojnega prenašanja oblasti od ljudstva na osebo vladarja, kar seveda pomeni, da lahko ljudstvo vladarju to oblast tudi odvzame. In tak precedent je bil po Tvojem dokazovanju nadvse pomemben za deklaracijo ameriške neodvisnosti in za pravno utemeljitev demokratskega sistema.

To, dragi Jože, je bil Tvoj velik doprinos ne le k znanosti, ampak tudi priznanju zelo pomembne slovenske zgodovinske vloge v svetu. S to svojo knjigo si si postavil trajen spomenik in si priboril častno mesto v slovenski zgodovini. Vedno in tudi ob najinem poslednjem srečanju si se zadovoljno smehljaj, ko sem Ti deklamiral nekoliko prirojene Vodnikove stihe:

*Ne hčere, ne sina
za mano ne bo,
dovolj je spomina,
me knjige pojo.*

Sredi januarja 1982 leta, tik pred upokojitvijo, ko bi Ti lahko bilo morda prvič v življenju res lepo, Te je zadela možganska kap. Več kot enajst let si trpel na bolniški postelji, nekaj let pri skrbni Kavaševi družini v okolici Clevelanda in nazadnje, od novembra 1989 dalje, v Domu Lipa v Kanadi. V tem ponosnem domu slovenske podjetnosti, požrtvovalnosti in ljubezni si končno med Velikim petkom, ki v marsičem simbolizira Tvoje življenje, in Veliko nočjo, ki je upanje in poročstvo Tvojega in našega vstajenja, zaključil svojo težko, razburkano, a vendar svetlo življenjsko pot.

Dragi Jože, dotrpel si; bojeval si svoj boj. Naj se na tej božji njivi, med slovenskimi kanadskimi rojaki, umiri Tvoje trpeče srce. In naj Ti bo ljubi Bog dober in bogat plačnik za vse, kar si dobrega storil za svoje študente, svojega bližnjega in slovenski narod. Naj Te dobri Bog, ki je največja Modrost in Ljubezen, sprejme v svoje ljubeče naročje! Počivaj v miru in na svidenje v večnosti!

DR. EDI GOBEC

POKOJNA:

V torek 23. marca je v jutranjih urah v domu po-
čitka Scalabrini Village umrla **MARIJA VALERIJA**
DARMANIN r. Lipovž. Rojena je bila 6. decembra
1910 v Selu na Vipavskem v družini Ivana Lipovža
in Jožefe r. Bavčar. Kot mlado dekle je odšla v Egipt
in tam služila kot guvernanta otrok po premožnih
družinah. Ko so s prenehanjem kraljevine tujci po-
stali nezaželeni, se je z mnogimi drugimi našimi ro-
jaki tudi Marija izselila. Leta 1952 je prišla v Avstra-
lijo ter se v Sydneyu dve leti kasneje poročila z A-
leksandrom malteškega rodu, rojenim v Egiptu. Mož
ji je umrl v Sydneyu leta 1967. Marija je bila vse živ-
ljenje verna krščanska žena, rada je molila in priha-
jala k nedeljski maši, če ji je le zdravje dopuščalo.
Pred leti je velikokrat prispevala razna ročna dela za
prireditve našega verskega središča. Zadnjih devet let
je preživela v Scalabrini Village v Austral. NSW, kjer
je, odmaknjena od sveta, tiho čakala Gospodovega
klica. Ves čas je redno prejemala svete zakramente
ter prisostvovala sveti maši v kapeli Doma. — Po-
grebna maša za pokojno Marijo je bila v naši cerkvi
v petek 26. marca, pokopana pa je bila na Botany
pokopališču, kjer že 26 let počiva mož Aleksander.
Naše sožalje nečaku Jožetu Lipovžu, njegovi družini
in ostalim sorodnikom tukaj in v domovini.

V četrtek 1. aprila je na svojem domu v Lidcombe
(NSW) umrl rojak **FRANC FRANKIN**. Doma je bil v
Veliki Dolini pri Brežicah, kjer je bil rojen 2. decem-
bra 1929 v družini Martina in Katarine Frankin. V
Avstralijo je prišel leta 1960. Zaposlil se je pri seka-
nju trstike v Queenslandu, na tobaku in raznih dru-
gih sezonskih delih. Leta 1968 je odšel domov na
obisk ter se v Šoštanju poročil s Kristino Sevcnikar,
ki je še isto leto v oktobru prišla za njim v Avstralijo.
Franc se je medtem preselil v Sydney, kjer sta si kon-
čno kupila hišo v Lidcombe. Zaposlen je bil v tekstilni
industriji. Rad je prihajal s svojo družino k slovenski
maši v Merrylands, tudi je vozil otroke v Slomškovo
šolo, kakor kasneje tudi k pevskim vajah mladinskega
zboru. Leta 1986 je imel nesrečo pri delu, ki ga je o-
nesposobila za posel, kmalu nato pa je zbolel še za
levkemijo. Moral je pogosto v bolnišnico, kjer je kar
trinajstkrat prejel transfuzijo krvi. Vendar je voljno
prenašal bolezen ter tako v bolnišnici kakor doma
večkrat prejel sveto obhajilo in sveto maziljenje. — Po-
grebno mašo smo imeli v naši cerkvi v ponedeljek veli-
kega tedna, 5. aprila. Zemske ostanke smo pokopali
na novem delu našega pokopališča v Rookwoodu. —
Poleg žene Kristine zapušča pokojnik hčerko Eriko,
24 let, Bernadette, 23 let in Sonjo, 20 let, ter sina Ro-
berta, 18 let. V Avstraliji žaluje za njim tudi rodna
sestra Barbara por. Stojanović, v Sloveniji pa sestre
Marija, Zofija in Pavla. Ostali — saj je bilo v družini

Misli, april 1993

SV. RAFAEL SYDNEY

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

enajst otrok — so že odšli v večnost. Naj počiva v mi-
ru božjem!

KRST: Katherine Becker, Florida Garden, Qld.
Hčerka Kennetha in Cvetke r. Knap. Botrovali so Pe-
ter in Ana Becker ter Simon in Albina Sneel. — Cer-
kev Srca Jezusovega, Merimac, Qld., dne 21. februarja
1993. — Iskrene čestitke mali Katarinci, enako star-
šem, botrom in starim staršem!

POROK: Božo Beljan, Edensor Park, N.S.W., sin
Antona in Jožefe r. Toplikar, rojen v Ljubljani, krščen
na Homcu pri Kamniku, in **Lynette Joy Farrawell**,
Edensor Park, NSW, hčerka Desmonda in Catherine r.
Edwards, rojena v Liverpoolu, NSW, krščena v angli-
kanski veri. Priči sta bila Ivan Beljan in Štefanija Cesar
— Sv. Rafael, Merrylands, 20. marca 1993.

Dušan Branko Samsa, Condell Park, NSW, sin Karla
in Hedvike r. Bubulc. Rojen v Sydneyu, krščen v
Guildfordu, in **Sandra Fabjančič**, Greenacre, NSW, hči
Emila in Viktorije r. Gregori, rojena v Sydneyu, kr-
ščena v Central Bankstownu. Priči sta bila Rocco in
Yolanda Romeo. — Sv. Rafael, Merrylands, med po-
ročno mašo na cvetno soboto, 3. aprila 1993.

Marko Josip Grbavac, Runcorn, Qld. Sin Josipa in
Marije, rojen in krščen v Sydneyu, in **Tania Christine**
Ač, Pindari Hills, Qld. Hčerka Stevena in Ljubice r.
Vah, rojena v Melbourne, krščena v Footscrayu, Vic.
— Cerkev sv. Patrika, Fortitude Valley, Qld., dne 17.
aprila 1993.

Vsem trem parom naše iskrene čestitke k sklepanju
zakramenta svetega zakona, z željo, da bi imeli v dru-
žini božji blagoslov!

VELIKA NOČ je spet za nami. Ker je trenutno v
Merrylandsu en sam pater, je bila na veliko noč le ena
maša v naši cerkvi, jutranja s slovesnim vstajenjem in
procesijo. Tako sem mogel iti še v Figtree in v Can-
berro. Upam, da bo naslednja velika noč že spet z dve-

Vabljeni ste na
**KONCERT
MARIJINIH
PESMI,**

ki bo v dvorani verskega središča
v Merrylandsu

**V SOBOTO DNE 29. MAJA 1993
OB SEDMI URI ZVEČER.**

Na sporedu je izbor najlepših Marijinih
pesmi slovenskih skladateljev.

Nastopajo združeni pevski zbori: mešani,
triglavski moški in ženski iz Wollongonga.
Dirigira sestra Francka Žižek, na orglah
spremlja Miriam Stariha. Pevke in pevci
se že več mesecev pripravljajo na to pri-
reditvev — dajmo jim priznanje z lepo
udeležbo!

Vigilna maša v naši cerkvi bo na večer
KONCERTA že ob šesti uri.

LEPO VABLJENI!

ma patroma, da ne bo treba krajšati običajnega prazničnega sporeda. Saj je ena sama maša na tako velik praznik odločno premalo.

Bog povrni vsem rojakom, ki so nam za praznike čestitali in darovali za vzdrževanje naše cerkve ter verskega središča.

MAJNIK nas vabi, da poživimo našo ljubezen in posnemanje čednosti naše nebeske Matere Marije. V ta namen bomo imeli vsak petek, soboto in nedeljo šmarnično pobožnost. Marijin kip bo spet romal od hiše do hiše, da se bodo rojaki zbirali ob njem in vsak večer prosili Kraljico miru za mir na svetu in še posebej v Bosni in Hercegovini. Javite nam, kdaj želite imeti kip v vaši družini. V ta namen imamo v cerkveni veži majniški koledar, da napišete svoje ime k datumu, ki vam odgovarja. Priporočam vam, da tudi v vaši družini opravljate vsak večer vsaj kratko pobožnost k majniški Kraljici, da si zagotovite njeno priprošnjo. Vsaka družina naj bi imela majniški oltarček s svežimi cvetlicami iz domačega vrta.

KONCERT MARIJINIH PESMI bo pri nas na sporedu v mesecu maju. Pokažimo z udeležbo, da znamo ceniti verske in kulturne prireditve in dati zaslužen priznanje prirediteljem in nastopajočim. Veliko osebnih žrtev je vloženih v koncert, saj pevci prihajajo na vaje teden za tednom ter so poleg petja pri bogoslužju naštudirali tudi spored Marijinih pesmi. Pri koncertu

in pripravi sodeluje tudi mladinska organizacija SYP. Povejte o koncertu še drugim, ki ne bodo brali tega oznanila!

SREČANJE BOLNIKOVI IN UPOKOJENCEV je na vrsti spet v četrtek 6. maja. Začnemo s sveto mašo ob 10.30, sledi kosilo in družabnost v dvorani. Lepo delo boste storili, če kateremu bolnikov ali upokojencev nudite prevoz na srečanje.

GARAGE SALE bomo priredili na našem dvorišču v soboto 8. maja. Priporočamo se za primerne predmete, ki so še uporabni, pa vam niso več potrebni. Ta dan bo ravno pred materinskim dnevom, zato bodo prišle prav cvetlice — Prosimo, da predmete prinesete ali pripeljete k nam že v sredo ali četrtek, najpozneje pa v petek, vedno pa med 5 in 7 uro.

Kar ne bomo prodali, bo morda prav prišlo za našo stojnico v sredo naslednjega tedna.

STOJNICE imamo v Merrylandsu v sredo 12. maja, v petek 16. julija, v četrtek 16. septembra in v četrtek 9. decembra. Priporočamo se za sodelovanje.

PROJECT COMPASSION — postna dobrodelna akcija. Če sparovčka še niste vrnili, storite to čimprej. Darovi so takse prosti. Če želite, vam izdamo tozadevno potrdilo. Zahvala vsem, ki ste sodelovali to leto in v preteklih letih. Vaš dar bo pomagal potrebnim v nerazvitih deželah.

MOLITVENA SKUPINA vabi, da se ji priključite ob četrtek (ob 10.30), kadar vam dolžnosti dopuščajo. Ta molitev je važna dejavnost našega središča in naše skupnosti. Saj je molitev duhovna sila, vir moči, ki je ne smemo omalovaževati. Kakor mora biti k življenju kristjana delo povezano z molitvijo, tako so tudi vse naše dejavnosti v središču toliko vredne, kolikor jih zaliva molitev.

FIGTREE ima slovensko službo božjo v nedeljo 9. in 23. maja, torej vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu ob peti uri popoldne. V maju pa bo tudi šmarnična pobožnost s sveto mašo vsako sredo zvečer ob sedmih.

CANBERRA ima slovensko sveto mašo vsako tretjo nedeljo v mesecu, torej 16. maja, 20. junija, 18. julija itd., začenši z majem ob sedmi uri zvečer. Razlog za mašo eno uro kasneje je v tem, ker je vpeljala župnija Garran lastno večerno mašo ob 5.30 popoldne. Bolje je spremeniti čas kot pa kraj, ki je že znan vsem. — Pa naj bo spet tako lepa udeležba, kot je bila za veliko noč! Pomnite, da je pol ure pred mašo vedno tudi pevska vaja za pripravo pevskega sporeda pri maši.

NEWCASTLE bom spet obiskal v nedeljo 30. maja z mašo ob šestih zvečer v Hamiltonu. Naslednja maša bo 29. avgusta in nato 31. oktobra. Po maši čajanka.

GOLD COAST pride na vrsto za našo mašo v soboto 31. julija ob 7.30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac. Datum vam že zdaj sporočamo, da si ga rezervirate za srečanje ob oltarju kot kristjani in kot Slovenci.

BRISBANE ima slovensko službo božjo naslednji dan, v nedeljo 1. avgusta, ob 11.30 dopoldne v cerkvi Matere božje, South Brisbane. Pridite vsi, kar vas je, da bomo dokazali, kako napačne so številke zadnjega uradnega štetja, ki poročajo, da v Brisbane sploh ni Slovencev!

PRAZNIK SV. TROJICE — nedelja 6. junija — je zadnji dan za izpolnitev velikonočne dolžnosti. Cerkevna zapoved pravi: "Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in v velikonočnem času prejmi Sv. Rešnje Telo." Zaradi nekaterih, ki so kar pozabili na spoved,

je treba to od časa do časa spet omeniti.

PRAZNIK SV. REŠNJEGA TELES IN KRVÍ bomo praznovali letos v nedeljo 13. junija s slovesno mašo in s procesijo, ki bo šla na dvorišče, kjer bo en evangelij in blagoslov. Zaključni blagoslov bo po vrnitvi v cerkev. Isto velja tudi za Figtree, kjer je isti dan popoldne ob petih redna služba božja.

19. MLADINSKI KONCERT bo letos v soboto 25. septembra pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Ta datum je najbolj prikladen, saj odgovarja tudi nastopajočim iz Melbourn (imeli bodo po koncertu še en teden šolskih počitnic). Mladinske skupine po naših naselbinah že lahko prično s pripravami te važne, vsakoletne mladinske prireditve v priredbi naših treh verskih središč. Več o tem bo v prihodnjih številkah MISLI.

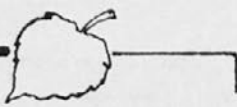
P. VALERIJA

Nova kapela
TRIGLAVSKE
MATERE BOŽJE
na Kredarici
(2515 m),
blagoslovljena
19. avgusta 1992.
Aljažovo kapelo
Lurške Marije
so po končani
vojni razstrelili.

VSako jutro v zarji novi
naši zažaré vrhovi,
čakajo, kdaj prideš spet,
ki si bil jim varuh svet:
naš triglavski kralj Matjaž,
župnik z Dovjega — ALJAŽ.

/Verzi Silvina Sardenka
so na plošči Aljaževega
groba pri vhodu v zakristijo
farne cerkve v
Dovjem, kjer je Aljaž
župnikoval./

IZPOD TRIGLAVA

OBVESTILO

Ministrstvu za notranje in zunanje zadeve opozarja, da državljane Republike Slovenije, da si pravočasno priskrbijo osebne dokumente, predpisane z novimi zakoni države Slovenije. Z novimi osebnimi dokumenti se boste izognili morebitnim nevspešnostim pri prestopu državne meje in pri urejanju različnih pravic.

S starimi, jugoslovanskimi potnimi listi od 25. junija 1993 ne boste mogli več vstopati v svojo državo niti izstopati iz nje.

Vozniška in prometna dovoljenja, registrske tablice ter ostala prometna potrdila lahko uporabljate še do 25. junija 1994, če jim seveda ni potekla njihova veljavnost.

Zamenjate lahko tudi osebne izkaznice, če imate stalno bivališče prijavljeno v Republiki Sloveniji; natisnjene so na novih obrazcih s simboli države Slovenije. Povsem nove osebne izkaznice bodo izdelane nekoliko kasneje.

Osebne dokumente lahko zamenjate na upravnih organih za notranje zadeve svoje občine, potne liste pa tudi na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije.

Svetujemo Vam, da svoje bivanje v domovini izkoristite tudi za ureditev dokumentov, mi pa se bomo potrudili, da Vam bomo pri tem pomagali.

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

SAMOSTOJNOST Slovenske škofovske konference je uradno potrdil papež Janez Pavel II. dne 19. februarja letos. To je spet novo priznanje slovenskemu narodu. Naše cerkveno vodstvo je to zaslužilo, saj je v prelomnem času nastopalo modro in učinkovito, tako za vernike kakor za celotni slovenski narod. V ponedeljek 22. marca so se slovenski škofje zbrali k svoji prvi seji po razglasitvi SSK. S svojo ustanovitvijo sprejema konferenca nase obveznosti, dolžnosti in pomen v družini evropskih škofovskih konferenc, njena prva skrb in prvo poslanstvo pa je vendarle doma, med slovenskim narodom, med katoličani države Slovenije.

50-LETNICO smrti slikarja **Riharda Jakopiča** bo letos počastila Slovenija z raznimi razstavami njegovih del po vsej državi. Prva je bila odprta v mariborski Galeriji Ars sacra: razstavljenih je bilo devetindvajset Ja-

kopičevih olj. Presenetilo pa me je poročilo, da je večina slikarjevih del danes v privatnih rokah v Milanu.

LJUBLJANA MESTO je zabeležilo v letu 1992 5,1 milijona nočitev, kar je malo več (4%) kot leta 1991, pa za 45% manj kot v letu 1986. Gotovo na tuje goste številčno občutno vpliva tudi vojna v bližini. Dodamo pa lahko, da je ista vojna vzrok, da so slovenski turisti, ki so lani počitnikovali kar doma, dosegli rekordno število.

MISIJSKI GARAC smo mu rekli. Ta naslov si je zaslužil lazarist **Ladislav Lenček**, ki je vse življenje posvetil misijonskemu zaledju in vztrajnemu delu v podporo slovenskim misijonarjem. Kot begunec je živel v Argentini, se zadnji čas preselil na avstrijsko Koroško in od tam v novih demokracijskih razmerah vrnil v Ljubljano. Dne 25. januarja letos ga je podrl avto, ko se je vračal od maše iz cerkve Srca Jezusovega. Padel je v nezavest in v nezvesti ostal do smrti dne 22. februarja. Pogreb je bil 26. februarja, ko je pokojni **Ladislav Lenček** dobil grob na Žalah med sobraty lazaristi. Ob pokojnem misijonskem škofu, božjem služabniku **Gnidovcu**, bo čakal vstajenja.

KREKOVA BANKA, o kateri smo že poročali, je v slovenski gospodarski politiki zelo pozitivno dejstvo. Ta naš novi denarni zavod se bo počasi razvil v popolno bančno institucijo ter bo po mnenju mnogih resna konkurenca sedanjim slovenskim denarnim zavodom. Poroštvo za to daje vodstvo in strokovna sposobnost osebja. — **Krekova banka** se je rodila v Mariboru, kjer je njen glavni sedež, podružnice pa ima že po vsej Sloveniji.

ANSAMBEL LOJZETA SLAKA, tudi pri nas v Avstraliji dobro poznan, saj je bil prvi ansambel, ki nas je obiskal iz Slovenije, praznuje 40-letnico obstoja. V teh desetletjih je ustvaril kakih 400 originalnih skladb, ki so napolnile okrog 40 gramofonskih plošč in kaset. Da je bila tudi prodaja zelo uspešna, dokazuje dejstvo, da so Slaki prejeli petnajst zlatih in eno demantno ploščo. Zaslužijo čestitke tudi iz daljne Avstralije, ki se jim je ob obisku zelo priljubila.

NARAVNOST zaprepašča me članek, ki govori o padanju slovenskih rojstev in bi ga bilo vredno objaviti v MISLIH v celoti. Če bo šlo tako dalje, se bo naš narod iztrebil sam. Leta 1980 je bilo v Sloveniji živorojenih 29.902, umrlih 18.820, naravnega prirastka torej 11.082. Leta 1992 pa je bilo živorojenih samo 20.500, umrlih 19.000; naravnega prirastka torej samo 1.500. Kakšen padec! Če bi v naslednjih desetletjih rodnost in umrljivost ostali na sedanjih ravni, razlika med številom priseljenih in odseljenih pa bi bila nič, bi se število prebivalcev Slovenije po letu 2003

začelo čedalje hitreje zmanjševati. Nekako v sto letih bi nas bilo še komaj milijon, čez dvesto let pa bi nas bilo samo še dobrih štiristo tisoč, ali za malo večjo Ljubljano. Takrat zagovorniki splava ne bodo več vpili, da je trebuh last matere in ima do še nerojenega otroka vse pravice; in zagovorniki evtanazije ne bodo imeli kaj dela, ker se bomo Slovenci kar sami iztrebili.

To so dejstva, na katera bo narod moral misliti in pravočasno ukrepati. Kaj nam pomaga neodvisna in samostojna država, če bo po lastni narodovi neumnosti in neodgovornosti zmanjkalo državljanov.

NOVOMEŠKI KAPITELJ praznuje svoj visoki jubilej – 500-letnico ustanovitve. Ustanovna listina je bila izdana na Dunaju in podpisana od cesarja 27. aprila 1493, od papeža Aleksandra VI. pa potrjena 30. aprila naslednjega leta. Kapitelj je igral v zgodovini Novega mesta važno vlogo. Tudi je z mestom doživljal dobro in slabo: hude požare, turške vpade na Dolenjsko, pa kugo, ki je večkrat hotela uničiti vse prebivalstvo, za časa francoske Ilirije pa je bil kapitelj celo razpuščen. Sedanji prošt Jože Lap (mimogrede povedano je eden naših nedavnih gostov Kolednikov njegov rodni brat) je za praznovanje jubileja obnovil proštijo. Zlasti lepo sta urejena fasada in dvorišče. Na novo je urejena tudi proštijška knjižnica z nekaterimi dragocenostmi iz 16. stoletja, proštijški arhiv pa hrani dokumente velike vrednosti: celo iz 14. stoletja. Ob priliki jubileja so v Dolenjskem muzeju odprli razstavo z naslovom Dragocenosti kapitelske cerkve v Novem mestu. Slavnostna akademija je bila napovedana za soboto 24. aprila, slovesna jubilejna maša pa za torek 27. aprila, točno na jubilejni datum.

NIKO KRAJC, naš sydneyjski rojak in dolgoletni naročnik ter dobrotnik Misli, je s svojo soprogo Marjanco podaril rojstni župniji štiri zvonove. V Grahovem na Notranjskem, kjer je v revolucijski vihur zgorel (prav v Krajčevi hiši) s skupino borcev tudi pesnik France Balantič, je bila takrat požgana in uničena tudi farna cerkev. Kasneje so bile celo razvaline zavržane z zemljo. Zdaj pa je na istem kraju že zrasla nova. Ni še popolnoma gotova, končan pa je zvonik in na peto postno ali tiho nedeljo, 28. marca, je nadškof Šuštar blagoslovil zvonove. Ulili so jih pri Ferralitu v Žalcu. Veliki zvon (874 kg, ton E) je posvečen Brezmadežni, drugi Jezusu Održeniku (633 kg, ton fis), tretji krstnemu patronu dobrotnika sv. Nikolaju (388 kg, glas A), četrti pa zavetniku Krajčeve družine apostolu Matiji (268 kg, glas H). V pridigi je nadškof izrekel toplo zahvalo dobrotnikom, ki žal nista mogla priti iz naše daljne Avstralije na slovesnost. Poudaril je, da je veselje župnije in vse dekanije toliko večje, ker je cerkev dobila zvonove, še preden je končana in posvečena. Zaželel je domačinom, da bi jim novi zvonovi nazna-

njali čim več srečnih dogodkov, med prvimi posvetitev župnijske cerkve.

PO PODATKIH ljubljanskega statističnega urada je lansko leto industrijska proizvodnja v Sloveniji padla za 13,2%. To je največji letni padec v vsej dobi po drugi svetovni vojni. Je pa urad tudi zabeležil, da je meseca decembra le začela pot izboljšavanja. Obetajo si, da je to le dober znak za gospodarski svet.

ADRIA AIRWAYS je začela s svojimi rednimi poleti na progi Ljubljana – Rim, ukinila pa je polete v Split, ker so ji hrvaške oblasti delale težave in ji dajale neprimerne termine. Da ublažijo krizo, ki se je pojavila z izgubo dalmatinskega trga, je dva svoja airbuse dala v najem grškemu prevozniku. Po sporazumu med slovensko in luksemburško vlado bo Adria sodelovala pri rednem zračnem prometu med obema državama.

“OČISTIMO SLOVENIJO!” je naslov akcije, ki jo je razglasila Turistična zveza s sodelovanjem Ministrstva za okolje in prostor za čas od 5. do 17. aprila. Letošnje leto je v Sloveniji “Leto turizma” in je čiščenje dežele pod Triglavom še bolj važno in potrebno.

Tudi nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar se je pridružil s svojimi željami vernikom, naj se držijo stare navade in za veliko noč čim bolj očistijo svoja stanovanja, hiše, vrtove in okolice. Skrb za čisto okolje “mora vedno bolj prehajati v zavest skupne in trajne odgovornosti”. Čisto okolje je ohranjanje narave in tudi “posebno znamenje hvaležnosti Bogu Stvarniku, ki nam je dal tako lepo deželo”, je zapisal ljubljanski nadškof.

**“ROSEJOE PLUMBING”
(JOSEPH PLIBERSEK)**

Gold Lic. L 110 P.D.G. L.P. – N.S.W.

Sydneyjskim Slovincem se priporočam
za vseh vrst dela po zelo ugodni ceni.

Kličite Jožeta na 528 9381.

106 Oyster Bay Road, OYSTER BAY, 2225

**HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.**

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)**

TEL.: 465 0263

A.H.: 459 7275

Edinost, sreča, sprava

ISKANJE GREŠNEGA KOZLA

BOG nas je ustvaril, da bi bili srečni. Srečni pa smo, kadar smo blizu njemu in bližnjemu. Biti blizu drugemu, ga poslušati, sprejemati, razumeti in se truditi zanj, za njegovo srečo – to je velikokrat težko.

V naši naravi je, da imamo sebe velikokrat rajši kot drugega. Samo po sebi to ne bi bilo narobe. Vendar je v človekovi naravi, da gremo lahko kar tako mimo drugega le na njegov račun. Zato vsaka zagledanost vase, samopoveličevanje, napuh, ošabnost, pretiran ponos na razum, znanje in moč – pripravlja rodovitna tla zlu.

Ko gre za bližnjega, nimamo dosti izbire: lahko gremo mimo in se zanj ne zmenimo; lahko pa ga sprejmemo in odgovorimo na njegove potrebe, se resnično srečamo z njim. Na tak način se drug z drugim srečujemo, ali pa tudi ne. Prvi primer brezbržnosti in odsotnosti ne moremo odobravati, lahko pa se zatakne tudi pri drugem primeru. Sami vemo, da na ljubezen in dobroto ne odgovarjamo vedno s hvaležnostjo in z vračanjem ljubezni. Pogosto se zgodi, da izkoriščamo in zlorablamo naklonjenost drugega.

Življenje ni enostavno. In v tem življenju ni najpomembnejše to, da živimo, ampak kako živimo. Za vodilo skozi življenje nam je Bog dal dve zapovedi: zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega. Če ju ne izpolnjujemo, se srečamo z grehom, opustitvijo, s prekršitvijo. Greha pa sta samo dva: greh proti ljubezni do Boga in greh proti ljubezni do bližnjega. Na samem začetku Svetega pisma sta ta dva greha lepo prikazana. Posledica greha je zapravljenost milost, sreča in iskanje izgubljenega – sprava.

Adamov greh je v tem, da ne prizna več božje ljubezni, da ne prizna nikogar nad seboj, da hoče biti popoln gospodar nad vsem. In Kaj? Ne prenese bratove sreče, ne more ga sprejeti za sebi enakega, hoče biti več, močnejši. Ali ni tudi naša človeška narava zastrupljena s tem hotenjem?

Zakaj nekdo zakrivi zločin? Zakaj prelomimo obljubo? Zakaj se razdre prijateljstvo? Zakaj se razbije zakon? Zakaj mati zavrže lastnega otroka? Zakaj obsojanje, žalitve? Zakaj medsebojno uničevanje? Samo en odgovor je: premalo ljubezni.

Iskanje odgovorov narekuje človekova vest, ki pa se oglasa že pred slabim dejanjem. Kajna na primer Bog opozori že pred bratomorom. Nagovori ga nekako takole: Zakaj si se razsrdil in zakaj je upadel tvoj obraz? Greh preži pred durmi kot divja zver, ki te hoče premagati; a od tebe je odvisno, če jo boš obvladal (prim 1 Mz 4, 6-7).

Po storjenih dejanjih vest ne miruje, ampak človeka obtožuje, dokler se ne zave krivde. Da je vse to dogajanje pri človeku globlje narave, nam kaže tudi to, da čutimo krivdo tudi za tista dejanja, ki so skrita očem drugih ljudi. Ne samo slaba dejanja, tudi opustitev dobrega, nepozornost, obotavljanje in podobno pušča v nas občutek krivde. Človekovo ravnanje ne presoja le sodišče, ki nekoga spozna za krivega ali ga oprostí. Še neko sodišče je, pred katerim so razkrita vsa naša dejanja.

Prva reakcija na spoznanje krivde pa ni prošnja za odpuščanje, pač pa opravičevanje. Najprej skušamo zavrtni očitke naše vesti. Namesto, da bi iskali krivca v nas samih, poskušamo zvaliti krivdo na drugega. Krive so okoliščine, ljudje v naši bližini. Že najdemo kakega grešnega kozla, samo da sebe zaščitimo in opravičimo.

Izraz grešni kozel ima bogatejši pomen, kot si lahko mislimo. Z njim se srečamo v tretji Mojzesovi knjigi. Povezan je s pravno daritvijo.

Odnose med ljudmi in Bogom ureja zapoved ljubezni. Če se človek tega ne drži, potem so odnosi skaljeni, porušeni. Res je, da nekatere stvari lahko uredi človek sam. Vendar se pogosto pokaže nemoč človeka, da bi on sam postavil vse na svoje mesto, poravnal in uredil vse, kar je bilo uničeno. Starozavezno ljudstvo se zaveda, da je Bog tisti, ki naklanja

Edinost, sreča, sprava
 In nam naj razjé se vérejšo!
 Otroh, kar ima slava,
 Vsi naj si v roke séžejo!

spravo. Čeprav je sprava zastonjski božji dar, Bog želi, da človek pri tem sodeluje. Zato daje Bog po Mojzesu izvoljenemu ljudstvu zakone, predpise in naredbe. V tretji Mojzesovi knjigi najdemo tudi predpis o *spravnem dnevu*.

Enkrat na leto naj se vrši sprava za Izraelove sinove zaradi vseh njihovih grehov. Osrednji dogodek obreda sprave je daritev. Zanj sta potrebna dva kozla v daritev za greh in oven za žgalno daritev. Glede kozlov predpis določa, da naj Aron vrže žreb: eden žreb za Gospoda, drugi žreb za Azazela. Kozla, katerega je zadel žreb za Gospoda, naj pripelje Aron in daruje v daritev za greh. Kozla, katerega je zadel žreb za Azazela, pa naj postavi živega pred Gospoda, da izvrši nad njim spravo in ga pošlje Azazelu v puščavo.

Predpisi o klavnih in žgavnih daritvah so natančni in temeljito poznavanje le teh zdaj ni potrebno. Za razumevanje grešnega kozla je pomembno to, kar se dogaja z živim kozlom. Prepis pravi:

Ko dokonča spravo svetišča, shodnega šotora in oltarja, naj pripelje živega kozla. Aron naj položi obe roki živemu kozlu na glavo in naj prizna nad njim vse krivde in prestopke Izraelovih sinov, ki so jih kakor koli zagrešili, ter jih naloži kozlu na glavo in ga pošlje po pripravljenem možu v puščavo. Kozel naj nese na sebi vse njihove krivde v pusto pokrajino; v puščavi naj se kozel spusti.

Tisti pa, ki je odgnal kozla za Azazela, naj opere svoja oblačila in se skoplje v vodi; potem se sme vrniti v tabor.

Obred *spravnega dneva* pri Izraelcih je dokaj zgovoren. Vse kar je bilo kdajkoli narobe, se lahko naloži na kozla in ta vse skupaj odnese v puščavo. Spet je vse tako, kot mora biti. Tako so si predstavljali spravo nekateri Izraelci. In tudi današnji čas vse preradi vidimo rešitev v grešnem kozlu.

Spravni obred je le simbolično dejanje za to, kar se mora dogoditi v človeku – na to so pogosto opozarjali preroki. Človek more doseči spravo le skozi spreobrnjenje. Novo srce in nov duh, obnovljen prijateljski odnos z Bogom in človekom – to prinaša resnična sprava. Odprira možnost za nov začetek. To pa je težko. Grešni kozel je bolj enostavna rešitev.

Že v naravi otroka zasledimo nagnenje, da zvali krivdo na drugega. Odrasli smo v tem še bolj izurjeni. Pri tem smo neverjetno iznajdljivi. Kako hitro najdemo izgovor za to ali ono stvar. Ve se, kdo je začel prvi. Kolikokrat pri govorjenju razkrivamo napake drugega, svojim pa se izognemo. Kolikokrat pridejo nadan nepomembne stvari, ki jih napihnemo do take mere, da opravičijo naše ravnanje.

Tudi širše ali manjše človeške skupnosti so iznajdljive. Ali niso velikokrat občila – časopis, radio, televizija – bolj iznajdljiva v iskanju grešnih kozlov kot v iskanju resniče? Celo bralci se navadijo, da iščejo najprej potrditev za svoje ravnanje in ne resnice. Za vsako vojno se najde opravičilo. Vse lahko storiš v določenih okoliščinah. To se ne dogaja samo v parlamentu, ampak tudi po družinah. To se dogaja povsod tam, kjer sta zbrana dva ali trije, pa ni prostora za resnico, dobroto, ljubezen – ni prostora za Boga.

Najdi krivca za svoje dejanje, pa si prost krivde. To se tudi dogaja. Črede kozlov bi odhajale v puščavo in ta bi postala premajhna, če Bog ne bi človeku "stopil na prste". On sam je v Jezusu Kristusu postal grešni kozel. Če smo iskreni, od takrat naprej opravičevanje ne vzdrži več. Sprava pa se dotika najgloblje, kar je v človeku – ali pa sploh ni sprava.

P. TONE

Neumnež pravi v svojem srcu: "Ni Boga".
 Izprijeni so, zoprne reči uganjajo;
 ni ga, ki bi delal dobro.

Bog gleda iz nebes na človeške otroke,
 da bi videl, ali je kdo razumen in išče Boga.

Vsi skupaj so zablodili, so se pokvarili,
 ni ga, ki bi delal dobro, ni ga niti enega.

Ali se bodo spametovali hudodelci?
 Žro moje ljudstvo, kakor bi jedli kruh;
 Boga ne kličejo.

/Iz 53. psalma/

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (8) 346 9674 — Fax: (8) 346 3487

VELIKONOČNI PRAZNIKI so za nami. Imam občutek, da je bilo zaradi ekonomske krize manj zunanjega blešča, pa zato več notranjega veselja in duhovne prenovе. Letos je bil lep obisk vse trodnevje velikega tedna in več zbranosti. Že na cvetno nedeljo se je zbralo precej več vernikov kot druga leta, tako da nam je zmanjkalo oljčnih vejic, čeravno jih je gospa Meri Puž prinesla velik kup. Tudi pobožnost križevega pota, združena z blagoslovom velikonočnih jedil na veliko soboto popoldne, je bila bolj obiskana in bilo je tudi več sodelovanja.

Na veliko noč pa je bilo za vse lepo doživetje, ko sta med mašo po drugem berilu Jožko in Tanja Konecstabo zaigrala vstajenjsko Alelujo. To je izredno povzdignilo praznično vzdušje. Upajmo, da bosta s svojimi trobentami še večkrat dodala slovesnostim v naši slovenski cerkvi. Kot sem že lani omenil, je Tanja sedaj naša organistka, oče Viktor pa dirigira. Marsikdo je že rekel, da ne čuti razlike med pokojnim organistom Jožetom Šterbencem in mlado Tanjo, ki zares odlično obvlada orgle. Upajmo, da bo Tanja pomladila in poživila naš pevski zbor. Gotovo je kaj mladih pevcev v naši srenji — naj bi se pridružili cerkvenemu zboru! Viktorju, Jožku in Tanji še enkrat hvala za dar, ki ste nam ga poklonili za praznik Kristusovega vstajenja!

Letos po maši na veliko noč ni bilo pirhov, pač pa smo vse otroke, ki še niso bili pri prvem svetem obhajilu, obdarili z lectovimi srci, zelo lepo in domiselno okrašenimi z velikonočnimi motivi. Hvaležni smo gospe Marti Zrim za idejo in čas, ki ga je vložila v to delo. Tudi to je eden malih drobcev, ki je sestavljal naše velikonočno praznovanje. Ne smejo v pozabo, vsak obrodi tudi duhovne sadove.

Dne 17. aprila sta si v naši cerkvi pred Bogom in skupnostjo obljubila zvestobo. Nevesta je **Silvana Poklar**, iz poznane družine dobrotnikov in sodelavcev v naši skupnosti, ženin pa **Daniel John Scandrett Smith**, angleškega rodu. Priči sta bila nevestina sestra Rosemary Poklar in ženinov brat Ben Scandrett

Smith. Mlademu paru želimo na skupno življenjsko pot veliko medsebojnega razumevanja in božjega blagoslova. Ob tej priliki bi se rad posebej zahvalil Silvani za neutrudno pomoč in sodelovanje. Kadar koli smo jo potrebovali pri cerkvi, za branje pri maši, ali pri mladinski radijski oddaji, ali kadar je bilo treba zastopati našo mladino pri nadškofiji, ni Silvana nikoli odrekla. Naj ji dobri Bog stotero povrne!

Ob tej priložnosti mi je prišlo na misel, koliko naših deklet in fantov za poroko išče tuje cerkve, kakor bi se sramovali svojega slovenskega rodu. Lahko navedejo sto razlogov, a niso sprejemljivi in še manj razumljivi. Silvana pa je hotela to, kar je doživljala in sprejemala vsa leta v naši skupnosti, tudi potrditi. Naj bi njenemu primeru sledili še drugi...

Isti dan — 17. aprila — sta v Port Lincolnu, S.A., sklenila zakonsko zvezo **Henrik Franco**, sin slovenskih staršev, in **Jeneth Andjela Howard**. Tudi njima želimo obilo božjega blagoslova na skupno življenjsko pot.

Dne 18. marca je v Penoli, S. A., po krajši bolezní zaključil svoje življenje **ANTON PREMRL**. Umrli je v tamkajšnji bolnišnici, okrepljen z zakramentom za umirajoče. Pogreb je bil 22. marca in zbral ob krsti v župnijski cerkvi veliko rojakov in domačinov iz Penole, ki so pokojnika poznali kot poštenega človeka. Slovenci iz okoliških krajev, Adelaide in Melbourne smo se od pokojnika poslovili z mašo zadušnico. Eden domačinov je po maši orisal njegovo življenjsko pot, ki ni bila lahka. Pospremili smo ga na krajevno pokopališče, kjer bo čakal vstajenja. Pokojni Anton je bil rojen 15. avgusta 1919 v Predjami pri Postojni. S svojo ženo Štefanijo sta imela hčerko Lauro in sina Borisa — oba živita v Adelaidi. V Avstralijo je prišel v februarju 1961 preko italijanskih begunskih taborišč ter si v Penoli uredil prijazen dom. Rad je vrtnaril in čebelaril, po poklicu pa je bil mehanik.

Pokojnikovi vdovi Štefaniji, hčerki Lauri s sinom Davorjem in sinu Borisu z ženo Sue naše iskreno sožalje, Antona pa priporočamo božjemu usmiljenju. Naj počiva v miru!

P. JANEZ

LITERARNA NOVIČA

Po izidu in ugodnem odmevu prve pesniške zbirke **Jesenko listje** (1991), se je slovenski pesnik v izseljeništvu, naš adelaidski rojak **Ivan Burnik Legiša**, namenil izdati še drugo knjižico svojih del, **Za pest drobiža**.

Ves dobiček od prodane prve zbirke je Legiša namenil v korist otroške bolnišnice v Ljubljani. Obdržal si je le toliko, kolikor ga je stala poštnina. Prav rad bi, da bi tudi pri prodaji druge zbirke šla celotna vsota v

isti namen, vendar sam ne more nositi ogromnih stroškov izdaje in razpečavanja knjižice.

Prav zato se obračamo na vas, dragi slovenski rojaki in rojakinje po Avstraliji. Želimo, da bi lahko Ivan Burnik Legiša izdal svojo drugo zbirko in jo prodajal v korist malih bolnikov v Sloveniji, vendar pri tem računamo predvsem na vas. Če bi vsem skupaj uspelo zbrati vsoto, ki bi krila izdajo oz. tisk knjige, bi knjigo nato prodajali in celotno vsoto poslali omenjeni otroški bolnišnici v Ljubljani kot prispevek rojakov iz Južne Avstralije. To bo navedeno tudi v zbirki. S tem bi napravili dvojne vrednih del: omogočili bi izid še enega pesniškega dela v slovenskem jeziku, ki bi nam gotovo lahko bil v ponos in hkrati pomagali bolnišnici, da zagotovi najmlajšim potrebno kvalitetno medicinsko pomoč.

Pesniska zbirka *Za pest drobiža* je že pripravljena za tisk. Obsega, podobno kot Legišev pesniški prvenec, osemdeset pesmi, zbranih po motivih v tri osnov-

ne cikle. Vodilna misel zbirke je osebna izpoved slovenskega izseljenca, človeka na tuji zemlji s hrepnenjem po domovini. Druga dva sklopa obravnavata vprašanje orfejskega, pesnikovega poslanstva in vprašanje bivanja Boga.

Delo je vsekakor odličen spomenik neizživetemu hrepenenju po rodnem kraju. Delček tega je verjetno kljub tolikim letom na tujem še vedno v vsakem izmed nas. Legiša piše v živem, močno razgibanem in lepem knjižno-slovenskem jeziku. Prav gotovo je tudi ta nova zbirka vredna naše pozornosti in branja.

Lepo bi bilo, ko bi se lahko otroška bolnišnica iz Ljubljane zahvalila vsem Slovincem Južne Avstralije za pomoč. Dragi rojaki, dana vam je priložnost pomagati. Podprite to narodno kulturno in humanitarno akcijo. Svoje prispevke lahko oddate ga. Vidi Končina ali gsp. Rosemary Poklar.

Z vero, da se boste velikodušno odzvali, vnaprej že najlepša hvala —

LAURA PREMRL
MARTA Š. SKRBIŠ
IVAN B. LEGIŠA

Z O B I S K A

*Prijatelj — potepuh
z obiska v domovino
prinesel je domači kruh
in kmečko vino.*

*Dal nam je - (pokusit)
naj doživimo
svoj nekdanj
in zahrepenimo si nazaj*

*na zelene trate,
med gorice vinorodne,
med vesele in svobodne
sestre, brate.*

IVAN B. LEGIŠA

S P O M I N

*Še se spomnim — rojstna hiša —
"Prišel je gospod Legiša!"
Plaha duša mi je vztrepetala...
Mati je edina v noči me čakala.*

*Kakor stara ura, ki zveztočno niha,
brez moči v životu
je sedela v kotu,
vdano tiha.*

*O in kaj ne bi!
Polnih dvajset let premine
predno sin — že sključen —
prisopiha ji s tujine.*

IVAN B. LEGIŠA

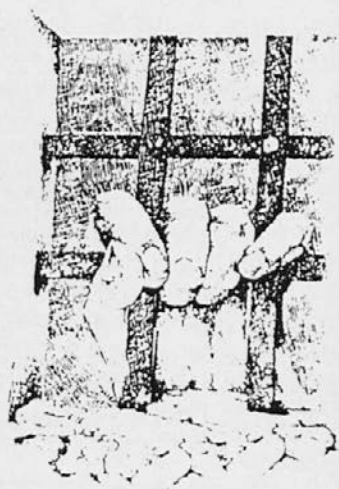
Atilij Kralj: Kraški motiv

Obe pesmi
sta iz pesniške zbirke
ZA PEST DROBIŽA

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$500.— Dušan Lajovic v spomin pokojnih Dušana Pleničar in dr. Jureta Koceta; \$200.— Jože Koščak; \$42.— Mihaela Semelbauer; \$40.— Maria Zai, Olga Horvat, Mara Catana, Jože Kosi, Jožica Paddle; \$30.— Zinka Skraba, Luisa Prpič, Alojz Kastelic; \$25.— Vera Korošec, Marjan Maršič; \$20.— Franc Pozvek, Peter Bole, Jožef Gulj, Anton Gržina, Janez Rotar, Ivan Smole; \$15.— Matija Cimerman, Paul Rob, Željko Rob, Franc Bubnič, Mirko Cuderman; \$14.— Peter Lenarčič; \$13.— Pavla Bernetič; \$10.— Rafael Žičkar, Drago Jakovac, Stanislav Mersel, Franc Murko, Franc Kočan, Milan Kavič, Slavko Ovčak, Tone Mlinarič, Stanko Kolar, Zdravko Kristančič, Marica Ostojica, Maura Vodopivec, dr. Mihael Colja, Anica Stathopoulos, Štefan Plej, Eligij Šerek, Franc Kotnik, Dušan Jenko, Marija Danko, Janez Albrecht, Mira Josipovič, Ivanka Urbas, Pavla Čekko, Pavlina Pahor, Terezija Simunkovič, Anton Kruh, Matilda Igumanović, Alojz Rezelj, Gverino Jerman, Anica Kodrič, Miro Bole, Lado Sluga, Marjan Svetina, Frances Dejak, Franciška Namar, Alojz Toš, Franc Tomažič, Štefka Tomšič, Gracijan Pirc, Hinko Hafner, Antonija Smrdelj, Viktor Ferfolja, Antonija Sankovič, Silva Jereb, Ivanka Kuzmanovič, Savo Tory, Ema Kowalski, Dora Vodopivec, Rajko Vidmar, Franc Mautner; \$8.— Štefanija Vitez; \$7.— Marija Blažević, Matija Štukelj; \$6.— Albin Kurinčič, Franc Štrubelj, Roza Cerkvenik; \$5.31 Jožefina Tominc; \$5.— Jože Ficko, Sonja Fon, Štefan Kovač, A. J. Robnik, Štefanija Bajsič, Maria Belavic, Franciška Kavčič, Slavka Ambrožič, Albert Logar, Frank Gril, Štefka Fretze, Amelia Štolfa, Alojz Jereb, Ivanka Krnel, Matilda Krašovec, Boža Česnik, Milka Tomažič, Štefanija Rijavec, Jože Marinč, Alojz Furlan, Anton Skok, Štefanija Andlovec, Ivanka Kontelj, Alojz Kavčič, Anka Brgoč, Albina Barbiš, Bruno Bolko,

MOJE CELICE

BRADA

ČE hočeš človeka ponižati, ga pusti v umazaniji. Po njegovem telesu naj se razpasejo garje, lasje naj zrastejo do vratu, kocine na bradi naj zbadajo. Človek se zagnusi samemu sebi.

Odeja, s katero so se pokrivali različni ljudje in ki ni bila še nikdar oprana, umazano perilo, ki zaudarja po kislem, dolgi nohti — vse to jetnika vznemirja, vse to vidi. Kocin na bradi pa ne vidi, samo čuti jih. Sprva zbadajo in se zarivajo v kožo, silijo v usta, srbijo. S palcem in kazalcem jih otipava in iz dneva v dan čuti, kako se daljšajo. Rad bi se jih znebil, a ni mogoče. Britve jetniku ne zaupajo, ker si lahko prereže žile.

Zasliševalci so vse to dobro vedeli. Nekateri so študirali psihologijo zapornika, brali so knjige, ki so jih napisali jetniki, zato so se posluževali vsega tega, kar jetnika ponižuje.

Včasih se mi je posrečilo, da sem se približal okenskemu steklu in sem gledal svoj obraz kot v zrcalu. Zdelo se mi je, da vidim razbojnika. Čutil sem, da to hočejo narediti iz mene. In prav to me je bolelo. Taka ponižanja so hujša kot klofute. Enkrat je kapetan Stane zamahnil z roko nad mano in sem se umaknil. Priznam pa, da bi laže prenašal fizične klofute kot vse moralne udarce.

Vrh vsega, kar sem sam čutil, so padale posmehljive opazke pri zasliševanjih.

“Kragelj, kosmati ste! Zakaj pa se ne obrijete? Ali vas niso obrili?”

Minili so tedni in tedni, preden je prišel paznik in me poklical v dežurno sobo. Najprej mi je brado ostrigel, nato še obril. Zdelo se mi je, da sem prerojen.

PRIPRAVE NA PROCES

VČASIH so me pustili po več dni, ne da bi se kdo zmenil zame. To je bilo vse načrtno. Ko je človek sam, razmišlja. Sam s seboj se ne more pogovarjati, zato si želi pogovora. Tudi to so vedeli, zato so računali, da bom po nekajdnevem molku bolj mehek, prožnejši, bolj pripravljen na odgovore.

Čim bolj pa se je bližal proces, tem pogostejše so se vrstila zaslišanja.

Zdaj pa zdaj se je vrnil major Stane in zrogovilil nad mano, če sem kapetanu Pavletu drugače odgovarjal. Tudi iz Ljubljane je prišel gospod v črni obleki in zlatimi naočniki. Trudil se je, da bi bil prijazen. Povedal mi je, da so župnika Jarca in Savellija obsodili na smrt. Grajal je mojo trmo in zavračevanje postopka. Skratka, vse mi je tako prikazal, da sem razumel, kaj me čaka.

Zasliševanja so z vso naglico pretipkavali in me klicali v sobo, da sem podpisoval. Bogve kolikokrat sem se moral podpisati. Najprej na pisane, nato še na tipkane strani. Tipkala je neka Vida, po rodu Vipavka. Iz bunkerja sem prisluškoval, kako so ji narekovali.

Nekega dne mi je kapetan Pavle povedal, da bo proces v kinodvorani.

"Vi boste nastopili v talarju," mi je rekel. "Bomo že mi poskrbeli, da vam ga prinesejo z Livka!"

Vse sem razumel. Kar sem predvideval, se je bližalo. Name bodo zvrnili vse, kar se je godilo v Soški dolini. Oblekli me bodo v talar, da bodo v moji osebi obsojeni vsi duhovniki, ki so se ob priključitvi umaknili.

Postal sem apatičen. Čutil ssem, da gre vse h koncu, da me hočejo uničiti, zato mi ni bilo prav ničesar več mar. Podpisal bi bil vse, tudi smrtno obsodbo. Tega stanja ne more razumeti, kdor ni sam poskusil.

Zadnje dni so mi dali v celico nekega Petra iz Robedišč. Preprost možakar, ki je obogatil moj bunker z ušmi. Prej so ga imeli v zaporih pod stopnicami med nekimi cunjami in tam se je nalezol golazni. Po srajci so mu kar mrgolele, da je še mene spreletaval srh.

Celo brevir so mi izročili nekaj dni pred procesom in dve knjigi, ki sem ju imel s seboj ob aretaciji. Z brevirjem si nisem mogel veliko pomagati, ker je bil zimski del. Vendar mi je bil v tolažbo. Spominjam se, da sem z užitkom prebiral Pavlova pisma, ki so v brevirju vse dni po Gospodovem razglasenju. Njegove besede so mi bile v tolažbo, vendar se nisem mogel zbrati, da bi jih globlje premišljeval. Ves sem bil razrvan. V meni je bila ena sama želja: Da bi bilo končano! Spomnil sem se, da je bil tudi Pavel v ječi, da so ga preganjali, topli, zasramovali. Bila je doba suženjstva, tiranije, poganstva in vednar je mogel in smel pisati iz ječe, celo obiskovali so ga.

V meni se je vse upiralo: "Jaz pa tu tičim skoraj pol leta in nisem imel nobenega stika z domačimi! Ni mi bilo dano, da bi napisal najbolj nedolžno pismo domačim, niti svoji materi in očetu! Živimo v dvajsetem stoletju, v dobi kulture in napredka, ko obsojamo tiranijo, ko se zgražamo nad nasiljem preteklosti. In končno živimo v mirni dobi, ko govorimo o človekovih pravicah! Ali ni vse to smešno, hkrati pa žalostno, tragično!"

Ko so svetega Pavla dolžili in hoteli odpeljati v Jeruzalem, da bi ga tam sodili, je rekel: "Na cesarja se sklicujem!" Tedaj mu je Fest rekel: "Na cesarja si se skliceval, pred cesarja pojdeš."

Rimski zakonik je tudi obdolžencem dajal pravice.

V "ruskem sistemu", kot so pozneje imenovali ta postopek, pa ni bilo pravice za jetnika.

Vse mesece preiskave nisem imel možnosti, da bi govoril s kom, ki bi

Franc Brezavšek, Kristina Hrast, Toni Laznik, Fani Ludvik; \$4.- Ernest Orel, Milena Brgoč, Jože Pozvek; \$2.- Graciela Remec, Joe Belovič, Alojz Jakša, Zvonko Velišek, Danila Pavlič; \$1.- Stojan Brne, Marija Oginski.

ZA MISIJONE IN NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE:

\$100.- C.S.; \$50.- N.N. (za lačne); \$25.- Mirko Cuderman; \$20.- Vinco in Rajko Jager (velikonočni dar posinovljenim misijonarjem). Ostali darovi za lačne: \$20.- druž. Anton Kristan, druž. Jože Gošak; \$10.- Lucija Miklavc, Jože Štemberger, Ivan Makovec; \$5.- Toni Laznik.

ZA LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE:

\$50.- Zinka Škraba, Valerija Pančur; \$20.- družina Mlinarič.

VSEM DOBROTNIKOM BOG STOTETO POVRNI!

Kanal ob Soči: Neptunov vodnjak

OJ TRIGLAV MOJ DOM

*Oj, Triglav, moj dom,
kako si krasan!
Kako me izjavljaš
iz nizkih ravan
v poletni vročini
na strme vrhé,
da tam si spočije
v samotni srce,
kjer potok izvira
v skalovju hladan —*

*oj, Triglav, moj dom,
kako si krasan!*

*Oj, Triglav, moj dom,
četudi je svet
začaral s čudesi
mi večkrat pogled,
tujina smehlja
kazala mi kras,
le nate sem mislil
ljubeče ves čas,
o tebi sem sanjal
sred svetlih dvoran —*

*oj, Triglav, moj dom,
kako si krasan!*

*Oj, Triglav, v spominu
mi je tvoj čar,
zato pa te ljubim
in bom te vsekdar;
in zadnja ko ura
odbila mi bo,
pod tvojim obzorjem
naj spava telo,
kjer ptički radostno
naznanjajo dan —*

*oj, Triglav, moj dom,
kako si krasan!*

SLAVIN
Uglasbil JAKOB ALJAŽ

Slovenija

Moja dežela

me zagovarjal. Niti zadnje dni mi ni bilo dano. Nekaj dni pred procesom so mi izročili obtožnico. Dolge tipkane strani, polno številčkov členov in zakonov. Obtožba za obtožbo, zdelo se mi je, da ni člena v kazenskem zakoniku, ki bi ga ne bil prekršil. Doba domobranstva in zavezništva, doba pred priključitvijo in po priključitvi — vseskozi ena sama rdeča nit izdajstva in zločinov.

Zadnji dan so mi povedali, da bom imel zagovornika "ex offio" — uradno.

Kdo bo to? Nikdar se nisva videla. Ničesar ni vedel o meni. Pač, vedel je to, kar je bilo zapisano na obtožnici. In je bil postavljen za zagovornika. Ironija!

PROCES

PRIBLIŽAL se je 28. junij 1949. Je bil ta datum namenoma izbran, tik pred praznikom sv. Petra in Pavla?

Bil je lep sončen dan.

"Po šestih mesecih bom spet stopil na sonce," sem si mislil.

Proces bi se moral začeti ob devetih.

Na Udbi je bilo vse nemirno. Križem krašem so tekali po hodnikih, po sobah in po stopnicah, ven in noter. Pozneje sem videl, koliko priprav so imeli.

Skozi okence sem opazil nove obraze miličnikov. Moji novi spremljevalci.

Prejšnji večer so me obrili in ostrigli kakor za na svatbo. Pred gledalci in poslušalci sem moral nastopiti kot normalen človek, kakor bi bil prišel od doma, kakor bi ne bilo podzemeljskega bunkerja.

Okrog osmih so me vzeli iz bunkerja. V dežurni sobi so mi dali talar. Kapetan ni poslušal mojih ugovorov; zahteval je, da ga oblečem.

"Pred sodišče pojdete kot duhovnik!" je rekel ukazovalno.

Ubogal sem. Naj bo! Še eno ponižanje povrh vsega. S posebnim občutkom sem si nadel talar. Zadnjič sem ga nosil 30. decembra.

Dva mlajša miličnika sta me vzela v svoje varstvo. Ručna in Kenda sta bila morda prestara za take nastope ali pa jima niso zaupali. Stopili smo iz hiše. V oči me je zaščemelo, da sem jih moral zasenčiti z roko. Skoraj opotekel sem se po stopnicah. Iz zatohle celice sem končno stopil na zrak. Zadihal sem s polnimi pljuči. To je bil moj prvi sprehod po šestih mesecih. Sprehod, ki me je vodil na sodišče.

Kot v omami sem stopal po Tolminu, mimo župnišča in mimo cerkve.

"Bog, pomagaj mi!" sem natihome zašepetal, ko sem pogledal proti cerkvenim vratom.

Ljudje so se radovedno ozirali za mano. Na sebi sem čutil pomilovalne in sovražne poglede. Dobro so pripravili teren. Na sestankih in po šolah so govorili o procesu. S kamioni so vozili ljudi v kinodvorano. Dijaikom, ki so končali šolo, so naročili, naj se udeležijo procesa. Celo vojaštvo so angažirali, da so zvečer napolnili dvorano.

Najprej so me odpeljali v okrajne zapore. Tam sem srečal soobtožene Simona z Livka in študenta Srdžana iz Ljubljane. Nič nismo smeli govoriti, le z očmi smo se pozdravili.

/Dalje prihodnjič/

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787
Fax: (03) 853 6176

Dom počitka m. Romane — Mother Romana Home
11 — 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 1054

VELIKA NOČ je bila lepa — imeli smo čudovito vreme kot že dolgo ne. Prav nič ni bilo podobno običajnemu melbournskemu z domala štirimi letnimi časi sleherni dan. Zato pa se je našega prazničnega bogoslužja na prostem udeležilo veliko ljudi, tako na veliko soboto zvečer kakor na velikonočno nedeljo pri glavni maši. Letos je bil za cerkvijo kar mir.

Veliko je bilo obhajil, tudi spovedi še kar, žal pa ni primerjave z leti nazaj. Ni dobro znamenje, da je število osebnih spovedi tako zelo padlo. Nekateri se izgovarjajo, da so se udeležili na svoji fari skupnega obreda sprave in skupne odveze. Velika duhovna škoda, ako jim ni več za osebno spoved. Mnogi pa so — vsaj tako izgleda — spoved enostavno odpravili iz svojega življenja ter hodijo za praznike k obhajilu kar brez spovedne priprave. Zatrđiti moram, da Cerkev spovedi ni odpravila, ampak jo še toplo priporoča. Za skupno odvezo pa še vedno velja pravilo, da mora za večje grehe vsak po prejemu skupne odveze v teku enega leta opraviti tudi osebno spoved. Ta pogoj pa so mnogi pozabili, kar ni prav in jim je v duhovno škodo.

+ Iskrena zahvala vsem, ki ste že vrnilili velikonočne darilne kuvertice z darom za vzdrževanje verskega in kulturnega središča. Doslej se je vrnilo 406 darilnih kuvertic s skupno nabrano vsoto 7, 874 dolarjev. Še enkrat: Bog povrni! V knjigo tega, pa božičnega in žegnanjskega daru gledam. Pri nekaterih imenih še ni nič zaznamovano. Vsa leta od začetka naše cerkve je bilo, pa nekateri redno prihajajo med nas. Na srečo so zato drugi bolj darežljivi. Še najbolj darežljiv pa je dobri Bog sam, ki se v darežljivosti pač ne da prekositi.

+ Poroki naj tokrat omenim dve: Dne 3. aprila je slovenski duhovnik poročal v cerkvi sv. Avguština, Keilor. Ženin **Sean Vladimir Juričič** je bil rojen v Carinbah, NSW, in krščen pri nas v Kew, nevesta **Andrea Lidia Šegolin** pa je bila rojena in krščena v Ramos Mejia, Argentina. Pred poroko sta se oba potrudila ter redno hodila k nam na pripravo na sveto birmo, ki sta jo prejela v naši cerkvi par dni pred zakonom.

Drugi par pa se je poročil dne 16. aprila, tudi pri Sv. Avguštinu, a onem na Bourke cesti v središču mesta Melbourne. Ženin je **Robert Florian Markežič**, rojen v Melbourne in krščen pri nas (poročil sem starša Egidija in Marijo r. Laginja), njegova izbranka pa je **Patricia Bray**, avstralskega rodu.

Obema paroma izrekamo čestitke ter jima želimo obilo božjega blagoslova.

+ Poleg krsta malteško-italijanskih staršev, kjer je bil le boter po materi slovenskega rodu, sta bila o veliki noči v naši cerkvi dva krsta. Prvi je bil na velikonočno

nedeljo (11. aprila) in krščencu bo ime **Christopher Brian**. Starša, **Brian Dwyer** in **Martha r. Petek** živita z družino v Warrnambool, Vic., ter sta za praznike prišla k Petkovim. — Naslednji dan, na velikonočni ponedeljek 12. aprila, pa je krstna voda oblila fantka, ki sta ga starša, bivša Melbournčana, prinesla iz Queenslanda (Miles, Qld.). **Gerard Janez Brett** je prvorojenec mladega para, ki je veliko sodeloval pri naporih našega Narodnega sveta za priznanje neodvisnosti Slovenije. Oče je **Gerard Stanley Paul Clarke**, mama pa **Nevenka r. Golc**.

Čestitke obema družinama, fantkoma pa veliko božjih milosti na življenjsko pot!

+ Minili so časi, ko včasih kar več mesecev skupaj ni bilo v Mislih nobenega poročanja o pokojnih. Zdaj pa sem zadovoljen, kadar moram poročati le o enem slučajju smrti. Vedno jih je več.

Tokrat naj omenim nenadno smrt **BRANIMIRE OMAN**, ki je končala življenjsko pot na soboto pred cvetno nedeljo, 3. aprila, na svojem domu v melbournskem okraju Mordialloc. Lani v septembru smo pokopali njenega sina **Nikolaja**, kar jo je živčno še bolj zlomilo in gotovo pospešilo njeno smrt. **Branka** je bila rojena Zore dne 7. novembra 1943 v Kranjski gori. Njenemu očetu je ime **Branko**, mati pa je **Ana r. Kren**. V Avstralijo je prišla preko Avstrije in se kmalu (v avgustu 1963) pri Sv. Petru v East Bentleigh poročila z **Nikolajem Omanom** iz Podkorena, župnija Kranjska gora. Žal zakon ni obstal. — Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Janeza Vianaja, Mordialloc, na veliki četrti, nato pa pogreb na cheltenhamsko pokopališče, kjer že počiva njen sin **Niko**.

Na velikonočni ponedeljek, 12. aprila, je na svojem domu v melbournskem okraju Bulleen umrla **MAJDA ZGOZNIK r. Smrdel**. Del časa je trpela za levkemijo, ki je končno izžrpala svojo žrtev. V krščanskem jeziku

**Naši
predvelikonočni
gostje:**
od leve na desno
baritonist
Janez Macenovič,
igralec
Tone Gogala,
citar Tomaz
Plahutnik
in basist
Rok Lap.
Patra Toneta
pa že poznate.

rečemo, da je končno Bog Majdo rešil trpljenja, ki ni bilo majhno. Pokojnica je bila rojena 13. julija 1936 v Selcah pri Pivki. V Avstralijo je prišla s štiriindvajsetimi leti ter se v decembru 1962 v melbournski stolnici poročila s Francem Zgoznikom iz Zgornjega Kamenščaka. Bila je dobra žena in mati treh otrok: Frank je poročen v Perthu, Evelyn in Johnny pa sta še doma. Lepo število rojakov se je udeležilo molitve rožnega venca ob krsti v naši cerkvi, kakor tudi pogrebne maše v četrtek 15. aprila. Vstajenja pa bo čakala Majda na keilorskem pokopališču.

Iskreno sožalje obema družinama.

Zvedel sem tudi, da je ravno okrog velikonočnih praznikov v Indiji umrl naš rojak pesnik PETER KOŠAK. Doma je bil iz Maribora, kjer je bil rojen leta 1943. Tam je začel študirati na pravni fakulteti, odšel pred končanim študijem v Avstrijo ter leta 1975 emigriral v Avstralijo. Bil je nemiren pesniški duh, ki mi je ob priliki dejal: Iščem in iščem, pa ne vem, kaj. Ko pa najdem, pa spet izgubim... Ko je živel še v Melbournu — delal je kot bolničar med psihiatričnimi bolniki — se je od časa do časa oglasil v našem središču, nakupoval knjige in rad dolgo debatiral. Zanimala ga je duhovnost, pri nas se je tudi pripravil na prejem prvega obhajila, a nemir ga ni pustil, da bi se ustalil. Leta 1982 je izdal prvo pesniško zbirko ISKANJA in postal eden izmed slovenskih litetrarnih ustvarjalcev v Avstraliji, znan tudi v Sloveniji. Zadnja leta je živel in bil zaposlen v Araratu, kjer je obolel za rakom. Že prej ga je privlačila indijska mistika in morda je zdaj tudi upal, da bo tam našel zdravje. Odšel je na pot in se iz Indije ni več živ vrnil. Ni mi znano, kje bodo počivali njegovi zemski ostanki. Upam, da bo kdo očeval njegovo literarno zapuščino. Bila bi neizmerna škoda, da bi se kaj izgubilo. — Sožalje njegovi mami in ostalim sorodnikom v Mariboru. Peter pa naj v večnosti uživa mir, ki ga je na svetu zaman iskal!

+ O KOLEDNIKI. ki so nas obiskali z zastopnikoma Izseljenske matice, Rogljem in urednikom Prešernom, sem pisal že v prejšnji številki. Danes objavljam tudi sliko, ko jih p. Tone pozdravlja na odru naše cerkvene dvorane. Ljudje so bili z njihovim obiskom zelo zadovoljni. In citre so res domače glasbilo, katerega glasovi sežejo do srca.

+ "Slovenci, Slovenke! Ljubezen do domovine vas vabi, da bi se srečali in se skupno pogovorili ter odkrivali, kar nas združuje in skušali odpraviti nekaj tega, kar nas razdvaja..." se je glasilo vabilo v našem nedeljskem Oznaniču za torek 16. marca zvečer na elthamski hribček S.D.M. Lahko bi razčistili marsikaj z malo dobre volje, ki pa jo je žal še preskromna merica, da bi prinesla uspeh. Pa drugič! No, uspeh vidim že v tem, da smo se sploh sešli. Morda bo drugič storjen korak naprej do več strpnosti in poslušanja. Iz razgovora pa se je videlo, kako so nekateri popolnoma napak poučeni v mnogih stvareh.

+ Zahvala članicam Društva sv. Eme in pomočnicam, ki so tudi to leto na soboto pred cvetno nedeljo napravile lepo število slovenskih butaric. Pred mašo cvetne nedelje so vse pokupili. Izkupiček bo šel v dobre namene.

Pa tudi velikonočni srečolov je bil spet na vrsti, s tremi lepimi dobitki: košarami velikonočnih dobrot. Zrebanje je prišlo na vrsto po slovesni maši velikonočne nedelje. Prvo nagrado je dobila družina Mamilovič, drugo Marija Kosi, tretjo pa Milena Birska. Tudi dobiček srečolova bo šel v dobre namene. Zahvala vsem, ki so sodelovali pri tej akciji!

+ Slovenska mladinska skupina (SYG) verskega središča se kar redno zbira. Med počitnicami po veliki noči so izrabili prosti čas: v četrtek je šla skupina vnetih "hribolazcev" s p. Tonetom v hribe. Za cilj so si izbrali Cathedral Range. V soboto so pa imeli piknik

v Sugarloaf Reserve.

Na nedeljo 18. aprila naj bi se mladinske skupine pomerile v košarki in rokometu na Planici. Sicer je tekmovalje odpadlo, ker ni bilo vseh mladincev. Rad bi vseeno povedal tole: V Oznanih sem bral v rokavico zavito pripombo p. Toneta ob želji za dober uspeh: "Drugič pa pridemo navijat, če bo tekma po maši." Jaz bom bolj naravnost povedal: Ne učimo mladino zaradi tekmovalja opustiti nedeljsko mašo! Do sti časa je kasneje, dopoldan pa naj bi bil prost, da vsakdo lahko opravi nedeljsko dolžnost, če hoče!

+ Na soboto pred cvetno nedeljo smo imeli v središču prostovoljce za čiščenje Baragovega doma in okolice. Ni jih bilo preveč, a bili so pridni kot mravlje. Zaslužijo pohvalo in iskreno zahvalo. Po zaslugi dveh Tonetov, Tomšiča in Berneta, je križ na vogalu Baragovega doma ob cerkvi dobil pločevinasto streho.

+ Kdor še ni vrnil družinskega šparovčka postne akcije PROJECT COMPASSION, naj to stori čimprej, da nabirko oddamo. Hvala vsem, ki ste se te vrste nabirke udeležili in jo darežljivo podprli. Po šparovčkih smo za pomoč revnim deželam zbrali letos doslej 942.53 dolarjev. Bog povrni!

+ Seveda tudi letos ne sme odpasti **Materinska proslava**, ki jo imamo že vsa leta na prvo nedeljo v maju. Letos bo bolj skromna, ker ima naša Slomškova šola žal majhno število učencev. Gospodinje pa bodo, kot že dolga leta, napolnile mize z dobrotami, da bo za vse dovolj. Ivan Mejač je spet obljubil torto — lastni izdelek odličnega okusa, ki bo na licitaciji prinesla nekaj dolarjev v dobre namene.

+ Naša majska pobožnost so šmarnice, tudi v Sloveniji še zelo priljubljene. Tu jih bomo vsako nedeljo združili z mašo, v oznanilih pa povedali, kateri večer v naslednjem tednu jih bomo imeli. Seveda bomo z njimi začeli na soboto prvega maja, praznik sv. Jožefa Delavca. Litanijske bomo zapeli, če bo prišlo dovolj vernikov.

+ P. Tone bo dve nedelji nadomeščal v Adelaidi patra Janeza, ki se mudi v Perthu, W.A., da imajo zdaj po veliki noči tudi tamkajšnji rojaki priliko za slovensko mašo in spoved. Tako sem sam in me je še težje prikljucati, če me kdo išče po Baragovem domu. Odkar je odšla sestra Ema, je čez dan kuhinja zaprta in ni nikogar, ki bi poklical patra. Vsak se mora sam znajti in zakričati v prvo nadstropje, sicer bo zaman čakal. Poleg tega postajam še gluhi in še telefona včasih ne čujem, zlasti kadar sem v uredništvu Misli. Zato naj ob tej priliki tudi zaprosim: ko kličete po telefonu, se ne naveličajte prehitro. Baragov dom je velik, pisarna zaklenjena, ključev v žepu pa cel ducat. Tolikokrat mi ravno uspe, da pridem do telefona, ko zvonjenje

preneha. Čez pet minut, ko sem nazaj pri delu, se pa cela zgodba ponovi...

+ Aljaž Gosnar, odpravnik poslov veleposlaništva Republike Slovenije v Canberri, bo imel prvič **konzularne dneve v Melbournu dne 10. in 11. maja**. V ponedeljek 10. maja popoldne bo na Jadranu v Diggers Rest, naslednji dan, v torek 11. maja, pa bo sprejemal pri nas v Baragovem domu v Kew. Uradoval bo v pisarni Narodnega sveta Viktorije (vhod je na dvorišču), ki je bila nedavno odprta. Kdor ima kakršen koli posel s predstavništvom Republike Slovenije, je dobrodošel. Urad bo odprt od ene ure popoldne do sedme ure zvečer. Telefon urada SNS je 853 7600.

+ Ker že omenjam pisarno SNS, naj dodam, da je Narodni svet Viktorije ustanovil **Slovensko dobrodelno agencijo (Slovenian Welfare Agency)** v pomoč rojakom v kakršni koli potrebi. Za enkrat uraduje ob četrtnih od 10 — 12 dop. in od 4 — 6 pop.

+ **DOM MATERE ROMANE** ob naši cerkvi še ob-čudujejo vsi obiskovalci, domači in tuji. Nerazumljivo jim je, da je še toliko sob praznih. Če ne bo Slovencev, bomo morali začeti sprejemati osebe drugih narodnosti, da ne zlezemo predaleč v dolg.

Rojaki, ki želite domačo oskrbo na jesen življenja, javite se, dokler je še čas!

P. BAZILIJ

Slovenski Narodni Svet Viktorije
vabi rojake Melbournu in okolice

na

KONCERT
S PLESOM

Med nami bo iz Slovenije
priljubljeni pevec
ALFI NIPIČ

z VESELIMI GORENJCI
iz Sydneya

HAWTHORN TOWN HALL
v petek 14. maja ob 7.30 zvečer

Vstopnina 15.— dol., upokojenci 10.— dol.
Pohitite z rezervacijo, ker je zanimanje veliko!

Štefan Merzel 687 5176 AH 687 5713
Anica Markič 853 1054 AH 876 3023
Slavko Blatnik 366 5629 Alojz Jakša 842 8805
V Geelongu: Francka Nekrep 75 1266
Silvia Skukan 78 3818 Milica Ritonja 74 1396

Z VSEH VETROV

URADNI OBISK predsednika RS Milana Kučana in zunanjega ministra Lojzeta Peterleta v Vatikanu je bil dne 19. februarja. Bila sta sprejeta s svojima soproga in uradnim spremstvom, spremljal pa ju je tudi veleposlanik RS pri Svetem sedežu dr. Štefan Falež. Papež Janez Pavel II. je imel v svoji knjižnici z gosti polurni zasebni pogovor. V javnem delu uradnega sprejema po protokolu vatikanske diplomacije sta papež in Kučan imela nagovore s pomembno vsebino. Papež je govoril v slovenščini. Ta uradni obisk prvega predsednika samostojne Republike Slovenije pri Svetem sedežu je za našo mlado državo velikega pomena. Z njim so tudi potrjene tisočletne vezi slovenskega naroda s središčem krščanstva.

KANADSKE OBLASTI so nagradile našega rojaka, graditelja in dobrotnika slovenskega doma počitka "Lipa" v Torontu. **Jožetu Kastelicu** je federalni poslanec Jesse Flis v imenu kanadske vlade podelil medaljo, ki so jo dali kovati ob 125-letnici Kanade za zaslužne državljane. Tudi naše čestitke!

Dom "Lipa" stoji na trdnih nogah, obenem pa je prijeten in domač ter nudi oskrbo, ki se lahko primerja domovom z dosti višjo vzdrževalnino. V domu je 62 oskrbovancev, od teh 60% Slovencev.

ISTO SPOMINSKO MEDALJO je prejel letos 28. februarja tudi 87-letni kanadski major P. Barre. Leta 1945 je bil od Zavezniške vojne uprave imenovan za komandanta civilnega taborišča v Vetrinju, kjer je bilo kakih 6000 slovenskih beguncev. Po vračanju domobrancev v smrt, je dobil povelje, da začne naslednji dan s transporti civilistov. Ker je medtem zvedel za usodo vojaških transportov, se je povelju uprl. Z dr. Meršolom je odšel na višjo komando v Celovec ter s svojim odločnim nastopom preprečil nasilno vračanje civilistov.

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

Vlogo majorja Barre-ja je podrobneje prikazal zgodovinar Tolstoj v svoji knjigi "Minister in pokoli", društvo Tabor v Torontu pa mu je zdaj v zahvalo preko poslanca Patricka Boyerja pridobilo to priznanje kanadske vlade. Okrog 150 Slovencev, med katerimi je bil tudi torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič, takrat kot mladostnik z Ambrožičevo družino med vetrinjskimi begunci, se je zbralo na večer predaje odlikovanja, povečini rešenci iz takratnega taborišča Vetrinja.

MSGR. LOUIS BAZNIK je umrl 7. marca in z njim so ameriški Slovenci izgubili zavednega ter do svoje bolezni zelo delovnega duhovnika. Rojen je bil 13. decembra 1907 v Clevelandu in bil posvečen v duhovnika 23. aprila 1935. Kot kaplan na slovenski župniji sv. Lovrenca v Newburgu je 1944 postal vojaški kurat. V petih letih vojaške službe je preživel dve leti v Italiji, kjer se je srečal s slovenskimi begunci ter je takoj po končani vojni prinesel ameriškim Slovincem živo sliko razmer v Sloveniji in komunizma pod krinko OF med vojno. Leta 1952 je postal župnik največje clevelanske slovenske fare sv. Vida in ji daroval dvajset let svojega življenja. Leta 1960 mu je papež Janez XXIII. podelil naslov monsignorja. Leta 1990 ga je zadela možganska kap in zdaj ga je Bog rešil trpljenja. Zlasti med clevelanskimi Slovenci bo ostalo njegovo ime v najlepšem spominu. R.I.P.

ARGENTINSKI SLOVENC, med katerimi je nedavno umrl neutrudljivi javni delavec **Božo Stariha** (v gimnaziji sošolec urednika Misli), so spet izgubili kem kar dva kulturna stebra: Dne 25. marca je umrl v Buenos Airesu dr. **Vinko Brumen**, zadnji učenec Franceta Vebra in eden najboljših slovenskih filozofov. Rojen je bil v Šalovcih pri Ptujju 1909 in bil profesor filozofije in psihologije na ljubljanskem učiteljsku. Po vojni je bil ravnatelj slovenskega učiteljskega v Gorici pod zavezniško upravo, nato se je preselil v Argentino. Pokojnik je bil priznan in neutrujen mislec, pisec in predavatelj. Pred smrtjo je še dočakal to, da ga je sprejela tudi Slovenija in mu dala mesto, ki mu v slovenski filozofiji pripada.

Drugi pokojni kulturni delavec pa je dr. **Julij Savelli**, ki je umrl v Buenos Airesu 4. aprila. Bil je pobudnik, ustanovitelj in dolgoletni dirigent zbora Jacobus Gallus. Pokojnik je bil rojen slovenskim staršem v Bosni. S šestimi leti je prišel v Slovenijo, živel v Toplicah pri Zagorju, v Žalcu in Celju, v Ljubljani pa študiral pravo in doktoriral leta 1932. Poročil se je in imel tri otroke. V begunstvu je pomagal v pisarni dr. Miha Kreka v Rimu in se potem z družino izselil v Argentino. Njegov brat duhovnik je bil na procesu v Črnomlju leta 1948 skupaj z župnikom Jarcem krivično

obtožen in obsojen na smrt z ustrelitvijo. — Pokojniku je bilo v zadoščenje, da je pred smrtjo mogel s svojimi pevci obiskati Slovenijo in z nastopi žeti uspehe. Zdaj pa naj mu bo lahka argentinska zemlja!

PA PRAVIJO, da so slabi časi. Avstralija je kljub druginji in brezposelnosti še kar na konju v primeri z drugimi deželami, četudi je stokanja o slabih časih nič koliko. Pred veliko nočjo sem opazoval ljudi — vsakdanje ljudi, saj bogati ne kupujejo v običajnih trgovinah, kako so kupovali čokoladne pirhe in zajčke in škatle čokoladnih dobrot... Nič se ni kazala kriza in nehote sem si stavljal vprašanje, koliko bodo ljudje kljub slabim časom potrošili za te velikonočne darove. Za celo Avstralijo v časopisu nisem našel poročila, pač pa sem ostrmel, ko sem bral poročilo samo za našo deželo Viktorijo. Saj bi ne verjel, a bilo je črno na bellem v dnevnem časopisu: Samo v Viktoriji so nakupili za 132 milijonov avstralskih dolarjev te velikonočne čokolade, ki niti ni kaj posebnega, saj ji da vrednost oblika in barvan štanjol, ki jo zakriva. Stodvaintrideset milijonov! In to že nekaj dni pred začetkom praznikov...

KANADA je na svetovnem prvenstvu umetnega drsanja v Pragi zasedla prvo in drugo mesto. Zlato medaljo je dobil Kurt Browning, srebrno pa **Elvis Stojko**, sin slovenskega očeta. Kanadski Slovenci so ponosni na svojega dvajsetletnega rojaka, ki je prišel iz petega mesta po tehničnem programu na drugo mesto v prostem drsanju za svetovno prvenstvo.

SLIKA BALKANA se še ni nič spremenila kljub prisotnosti "plavih baretk". Popolnoma nepotrebne žrtve padajo, sleherna ustavitve ognja je bila doslej prekršena. Ameriški predsednik Clinton, ki se je v svojih predvolilnih govorih dvomljivo izražal o pravilnosti ameriške politike na Balkanu, končno obeta potreben poseg v vojno. Svet je mnenja, da govori o korenitem vojaškem posegu. Pa se mi zdi, da bo vzelo še dolgo, predno bo padlo kako odločno povelje. V spor se je vpletla tudi Rusija, očitno na srbsko stran, saj se zoperstavlja mednarodnemu vojaškemu posegu. Odlaganje in brezkoristne konference pa so samo v

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

korist Srbom, ki v Beogradu v miru nadaljujejo smrtonosno igro za teritorij — Bosancev pa je iz dneva v dan manj...

MEDNARODNO LETO DRUŽINE je razglasila Organizacija združenih narodov: leto 1994 bo imelo tak naslov. Kot pripravo nanj in v počastitev desete obletnice Liste pravic družine, je Papeški svet za družino sredi marca blizu Milana organiziral Evropsko srečanje strokovnjakov s področja politike, zakonodaje in kulture. Udeležilo se ga je 47 predstavnikov triindvajsetih evropskih držav in zastopnika je poslala tudi Slovenska škofovska konferenca. Udeleženci so se razgovarjali o delu za družino, o družinskem pravu v Evropi, o etiki in obrambi življenja ipd. V zaključnem dokumentu udeleženci vabijo vse, ki jim je pri srcu družina, da združijo svoje napore za njeno zaščito in pravo mesto v zakonih in ustavah posameznih dežel in v mednarodnem pravu.

ITALIJANSKI ZAPORI so dobili dodatne paznike, ker so morali odpreti ponovno že nekatere opuščene zapore. Lani so imeli 50.000 kaznjencev, tretjino več kot leto poprej. Zaradi podkupovalnih afer število letos hitro narašča in "običajnim" zapornikom se pridružuje na stotine poslovnežev, uradnikov in politikov. Prav ti pa tudi že masovno protestirajo zaradi razmer v zaporih, saj imajo stavbe za 800 zapornikov zdaj trikrat več prebivalcev. Vzdušje v zaporih je še težje, ker je približno tretjina zapornikov narkomanov in 7,5 odstotka okuženih z virusom aidsa. Več kot polovica zapornikov šele čaka na sojenje.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

KOTIČEK

NAŠIH MLADIH

GALERIJA MLADIH v mladinskem Kotičku naših Misli danes objavlja fotografijo vnukinje v Sydneyu poznanega slovenskega zdravnika (zdaj je že v pokoju) dr. Mihaela Colja. JENNY LEE je promovirala 2. aprila letos na melbournski LaTrobe univerzi "with Honour". Srečno je zaključila svoje univerzitetne študije na ekonomski-komercialni fakulteti in prejela diplomu Bachelor of Economics. Čestitamo!

V naso Galerijo mladih je pred leti prišla že njena mama. Ko je Coljeva družina emigrirala v Avstralijo, je imela Tatjana komaj dvanajst let. Potrudila se je in končala srednjo šolo, nato pa nadaljevala univerzitetni študij in ga končala z doktoratom iz zobozdravniške vede. Za zakonskega druga je vzela dentista kitajskega rodu, s katerim se je spoznala med študijem. Dr. Ling in dr. Tatjana Tee zdaj skupaj ordinirata v melbournskem okraju East Keilor. Ker Tatjana obvlada slovenski jezik, pride to prav marsikateremu Slovencu, saj v East Keilorju živi kar precej naših rojakov.

Jenny Lee, po očetu kitajskega in po materi slovenskega rodu, je doraščala v družini z dvema kulturama. Je kaj prijaznega značaja in kar lahko rečemo, da je z obeh strani pobrala vse dobro. Prav zdaj, ko je v tisku

M I P A H L E B Č K E P E Č E M O

NAŠI MAMICI SMO REKLI,
DA JI BOMO KRUHEK SPEKLI,
DALA ŠČEPEC JE SOLI,
DALA NAM PEHARČKE TRI.

ŽE SMO ZGNETLI RJAVO BLATO,
DALI V PEHAR GA Z LOPATO,
ZDAJ NA SONCE TEČEMO,
DA TAM HLEBČKE SPEČEMO.

KO JIH PRIDNO NOSIMO,
ZLATE ŽARKE PROSIMO:
"BRATCI, HLEBČKE NAM SPECITE,
V DOBRI KRUHEK SPREMENITE!"

BLATNE HLEBČKE VSAJAMO
IN VESELO RAJAMO.

Gustav Strniša

ta številka MISLI, je dekle na poti proti Evropi. Obiskala bo seveda Hongkong, se ustavila v Londonu, kjer ima teto, nato pa nadaljevala potovanje po Evropi. Rada bi videla Rim ter se ustavila v Trstu pri sorodnikih, ki ji bodo pomagali obiskati rodno deželo njene mame Tatjane, da bo znala še bolj ceniti, kar je slišala o Sloveniji od nje in starega očeta. Mi pa ji po iskrenih čestitkah k univerzitetnemu uspehu želimo tudi to, da bi se vrnila v svojo avstralsko domovino navdušena nad naravnimi lepotami dežele pod Triglavom. Potem si bo morda lažje prisvojila vsaj skromno znanje jezika, ki res že njeni mami ne teče več gladko, pa je lep in vreden našega posluha.

KOTIČKARJI, ta mesec pa ste me spravili v slabo voljo. V zadnji, velikonočni številki sem vam nudil tri uganke, ki niso bile prav nič težke. Pa nisem dobil niti ene rešitve. Vsi ste me ravno za praznike pustili na cedilu. To pa ni bilo lepo.

Rešitev prve velikonočne uganke je PIRH, druga je opis RAGLJE, ki zadnje tri dni velikega tedna nadomesti zvonove, pravi odgovor na tretjo uganke pa je: PROCESIJA.

Ker se ni nihče oglasil z rešitvijo, ostane nagrada pri meni za kako drugo priliko. — Striček

VELEPOSŁANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI

vsem Slovincem sporoča z velikim zadovoljstvom, da je, do pridobitve stalnih prostorov Veleposlaništva, odprlo začasne prostore v

ADVANCE BANK CENTRE – Level 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.
Številka telefona Veleposlaništva je (06) 243 4830
Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Prosim, da pisma in drugo pošto pošiljate na naslov: EMBASSY OF SLOVENIA,
P. O. Box 284, Civic Square,
Canberra, ACT 2608

Veleposlaništvo RS v Canberri bo odprto vse delovne dni od devete do petih, uradne ure pa so od desetih do dveh popoldne.

Trenutno sta v Veleposlaništvu zaposlena g. Aljaž Gosnar, svetovalec (začasni odpravnik poslov do prihoda veleposlanika) in ga. Tina Omahen, upravno konzularni referent.

Veleposlaništvo Republike Slovenije želi nadalje sporočiti, da od sedaj naprej opravlja vse konzularne zadeve za področje celotne Avstralije. V ta namen bo Veleposlaništvo organiziralo v mesecu maju v Sydneyu, Melbournu, Adelaidi, Perthu in Brisbanu konzularne dneve. Točen datum in kraj bo Veleposlaništvo javilo slovenskim društvom, verskim središčem in sredstvom obveščanja.

Ob tej priložnosti bi se Veleposlaništvo rado zahvalilo g. Alfredu Brežniku, častnemu konzulu Republike Slovenije v Sydneyu, za njegovo izjemno pomoč pri reševanju konzularnih zadev. G. Brežnik bo v skladu z Odlokom Vlade RS svoje aktivnosti kot slovenski častni konzul preusmeril na področje gospodarskega sodelovanja med državama. Vse njegove konzularne zadeve bo prevzelo Veleposlaništvo v Canberri.

Veleposlaništvo prosi slovenska društva, verska središča, narodne svete in sredstva obveščanja, da nam zaradi točnega in lažjega sodelovanja čimprej javijo svoj točni naslov, telefonsko in še posebno številko faksimila ter ime kontaktne osebe.

Veleposlaništvo Republike Slovenije se želi zahvaliti vsem za razumevanje in podporo ob odpiranju prvega slovenskega Veleposlaništva v Avstraliji. Z željo, da bo naše sodelovanje kar najbolj uspešno, Vas najlepše pozdravljam,

ALJAŽ GOSNAR, Odpravnik poslov
Canberra 13. 4. 1993

OBVESTILO VELEPOSŁANIŠTVA REPUBLIKE SLOVENIJE

o roku za vlaganje zahtevkov za denacionalizacijo.
Sporočamo, da bo dne 7. junija 1993 potekel rok

Misli, april 1993

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

za vlaganje zahtevkov za denacionalizacijo premoženja, podržavljenega po prepisih oziroma načinah iz 3., 4., in 5. člena Zakona o denacionalizaciji. Zakon o denacionalizaciji je začel veljati dne 7. 12. 1991. Po 1. odst. 64 člena tega Zakona se mora zahtevek za denacionalizacijo vložiti najkasneje v osemnajstih mesecih po uveljavitvi zakona. Če se zahtevki vlagajo po pošti, je smotno, da se jih pošlje priporočeno. Zahtevki se pošljejo direktno pristojnim občinam. Pri tem ni nujno, da je vloga na dan vložitve popolna (da vsebuje vse listine in podatke, ki so potrebni za odločanje). Pristojni občinski organ postavi rok za dopolnitev vloge kakor tudi za postavitev pooblaščenca v Sloveniji. Zakon (3. odst. 60. člena) namreč zahteva, da mora imeti vlagatelj zahtevka za denacionalizacijo, ki nima stalnega bivališča v Sloveniji, pooblaščenca s stalnim bivališčem v Sloveniji, ki ga bo zastopal pri vseh dejanjih postopka. Pri tem ni nujno potrebno, da bi bila ta oseba odvetnik. Ta pooblaščenec mora potem v roku, ki ga postavi občinski organ, predložiti vse manjkajoče dokumente.

Prosim, da v okviru vaših možnosti informirate o tem Slovence in njihove sorodnike, ki nameravajo vložiti zahtevek za denacionalizacijo in jim sporočite, da to store do 7. junija 1993.

Canberra, 13. aprila 1993

ALJAŽ GOSNAR, Odpravnik poslov

TORRENSVILLE, S. A. – Spet sem pozna s poravnanjem naročnine za žrge Misli, ki jih vedno težko čakamo in radi prebiramo. Vedno pravimo, da bo jutri še čas, čas pa teče svojo pot...

Rada bi omenila rojaka, ki je že lani umrl med nami v Adelaidi, pa njegovega imena doslej nisem videla v Mislih. Očitno ni nihče poročal o njegovi smrti, pa je prav, da pride v Matico naših pokojnih. ALOJZ LEBAR je umrl dne 28. novembra 1992 v Royal Ade-

Za ljubitelje slovenske glasbe in knjige SLO – IMPEX COMPANY

25 Reserve Rd., BEAUMARIS 3193, Victoria
Uvoz audio-video kaset in knjig
založb "Mladinska knjiga", "Obzorja Maribor"

Suha roba in razni spominki
Telefon: (03)589 6094 – Fax (03)589 6085
HELENA in IVO LEBER

laide Hospitalu za rakom na pljučih. Rojen je bil v vasi Ogrsko pri Novi Gorici dne 26. septembra 1925. Zapustil je ženo in šest otrok. Svoj zadnji domek na zemlji je dobil na pokopališču v Enfieldu, kjer naj mu bo lahka avstralska gruda, mi pa se ga spominjamo v svojih molitvah.

Dragi pater urednik, radi se spominjamo Vasih obiskov, ko ste toliko let prihajali iz Melbourne masevat v Adelaide.

Dragi pater urednik, radi se spominjamo Vaših obiskov, ko ste toliko let prihajali iz Melbourne masevat k nam v Adelaide. Iskreno Vas pozdravljata dolgoletna naročnika Helena Pirc in mož Gracijan.

Najlepša hvala za sporočilo smrti rojaka. Ko bi imela več posnemalcev, bi lahko izpolnili vrzeli v naši Matici pokojnih. — Tudi jaz se rad spominjam svojih dolgoletnih obiskov Adelaide in pozdravljam vse znane rojake. — Urednik

MOOLOOLABA, QLD. — Prijeto me je razveselila novica, da so se naši pogumni ljudje, ki želijo ustanoviti Svet Slovenskih Organizacij Avstralije. Povabilo k udeležbi te ustanovne konvencije, katero so temu primerno imenovali "POT K ENOTNOSTI", je prišlo od sedanjega predsednika Sveta Slovenskih Organizacij Viktorije, g. Petra Mandelja, in tajnice ga. Štefice Matkovič, na vzpodbudo Slovenskega Društva Adelaide in Avstralsko-Slovenske Skupnosti Gold Coast, Queensland.

Konferenca je bila sklicana za soboto 6. in nedeljo 7. februarja 1993. v prostorih Slovenskega Društva Ivan Cankar, Geelong, Victoria.

Povabila so bila poslana vsem društvom širom Avstralije. Prisotni so bili predstavniki Slovenskih društev: Perth (Zapadna Avstralija), Adelaide (Južna Avstralija), šest društev Viktorije (Slovensko Društvo Melbourne, Slovenski Socialni Klub Jadran, Slovensko Društvo Planica, Slovensko Športno Društvo St. Albans, Slovensko Društvo Snežnik Albury-Wodonga in Slovensko Društvo Ivan Cankar v Geelongu. Avstralsko-Slovensko Skupnost Gold Coast, Queensland,

ZAHVALA — Žalujocha gospa Štefanija Premrl z družino se lepo zahvaljuje prijateljem in znancem, ob tej priliki predvsem Slovincem, za izraženo sožalje in sočutje ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta, **ANTONA PREMRLA**. Hvala za pisna in ustno izrečena sožalja, za rože in prisotnost ob pogrebu, zlasti tistim, ki so za to morali na dolgo pot. Hvala za darovane maše za pokojnega. Posebna zahvala patru Janezu, ki je izrekel pozdrave in sočutje v imenu adelaidskih Slovencev, kakor tudi za somaševanje in sodelovanje na pogrebu skupaj z domačim duhovnikom v Penoli, Fr. Michaelom Rodgerom. **L. PREMRL**

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,**

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

Melbournskim rojakom je na uslugo

**ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT**

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 808 4159

**Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.**

smo zastopali trije člani: Marijan Peršič, Dora Rome in moja malenkost.

Moram povedati, da je bilo ogromno dela vloženega pri organizaciji tega podviga. Ničesar ni bilo izpuščenega.

Združitev in ko-ordinacija vseh slovenskih organizacij je bila nujna in že dolgo potrebna.

Hvalevreden je ta podvig, katerega je podvzelo nekaj odgovornih, marljivih in podjetnih članov naše skupnosti. Arhitektom te zamisli pripada nujno priznanje in odobravanje.

Mnogo se govori o slogi, enotnosti in združevanju. Žal, le mali del tega se uresniči. Na konvenciji "POT K ENOTNOSTI" je ta cilj bil uspešno dosežen. Upajmo le, da bodo še druge slovenske organizacije v Avstraliji sprevidele, da je takšna združitev neobhodno potrebna za dobrobit članov Slovencev splošno ter za njihove klube in društva.

Beton za temelje "POT K ENOTNOSTI" je vlit. Močna je ta osnova. Armirana in ojačana z neverjetno, nenehno ljubeznijo, gorečnostjo, navdušenjem in idealizmom nesebičnih, neutrudnih, marljivih delavcev s trmasto-narodnostnim nagonom in ponosom v naši novi, posvojeni deželi.

Ponavljam, da je roka prijateljstva bila sprožena vsem slovenskim društvom v Avstraliji in prej kot slej se še ostalih par pridruži, tem bolje bo za vse.

To so moja osebna in tudi iskrena opazovanja.

Nekoliko sem pa bil začuden, ko sem bral kar dve strani dragocenega prostora v MISLIH (marec 93) opazovanj gospe Jožice Gerden pod naslovom "PATHWAY TO (DIS)UNITY" — Z velikimi črkami. Prav vsak stavek bi lahko analiziral in odgovoril, vzelo bi

pa šest strani v MISLIH. Povem pa, da na konferenci ni bila imenovana ne "desnica", ne "SNS", ne ta ali oni politik ali vlada Slovenije ali kar koli političnega. Ni bilo sploh govora o "mi" ali "oni".

Nihče ni bil prisiljen sodelovati. Nikomur se ni "očitalo", da je manj vreden, ker ni bil prisoten, ali ne želi sodelovati.

Obenem se mi tudi čudno zdi, da je pater urednik ta članek gospe Gerden sploh objavil. Vsi namreč govorimo o "spravi", slogi, zedinjenju, ljubezni drug do drugega in vse lepo, pa se znajde ena zbegana oseba, ki želi s svojo nelogično filozofijo razbiti ravno ta poskus.

Metanje blata, sploh pa v tako uglednem mesečniku kot so MISLI, katere berejo naši ljudje tudi v drugih deželah po svetu, je žalosten in škodljiv prikaz slovenskega delovanja v Avstraliji. — **Marijan Lauko**

Marijanovo pismo sem objavil, da slišijo bralci tudi drugo plat zvona, četudi nisem za polemiko. Zdi pa se mi, da je Marijan daleč od bistva dogajanj. Iz osebne ga razgovora vem, s kakšnim idealizmom je odhajala ga. Gerden na konferenco in kaj je pričakovala. Če bi njena opazovanja ne bila iskrena, bi jih ne objavil v MISLIH. Podtikati ji zbeganost in nelogičnost ter željo razbijati pa se mi zdi krivično.

Ko bi bile res povabljenе VSE organizirane slovenske skupnosti v Avstraliji, potem bi res lahko govorili o "poti k enotnosti", poskusu celotne slovenske družine pod Južnim križem z razgovori ustvariti nekaj pozitivnega, vrednega. Ker so prireditelji izbirali udeležence po svojem okusu, pa tu očitno ni šlo za tako zaželeno skupno enotnost, ampak sta prišla na površje ravno "mi" in "vi", četudi to ni bilo izrečeno z besedo. Bil sem po tej konferenci nič kolikrat vprašan, zakaj se verska središča konference niso udeležila. Slišal pa sem celo to, da so bila povabljen, pa so udeležbo odklonila. Zakaj ta neresnica?

Res me zanima, kako bi na vsak stavek ga. Gerdenove Marijan lahko odgovoril. Le kaj bi bil njegov odgovor na dejstvo, da idejna in finančna začetnica Šolskega sklada ni bila niti povabljen niti imenovana na konferenci.

Vsak ima pravico do različnosti mnenj, dokler je iskren in ne dela krivice. Kdor se kritike boji, ima pa slabo vest. A biti nem in gluhi in slepi v pomoč in ozdravljenje. Skupno najti vzrok nesloge, ga odstraniti in iti z roko v roki v bodočnost je edina pot.

Pa brez zamere!

— Urednik

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni oazi, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji... Samo par minut hoje do plaže in središča mesta. Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075) 398 759

REŠITEV KRIŽANKE v prejšnjih Mislih:

Vodoravno: 1. pletenke; 7. Lin; 8. tura; 11. ena; 12. ocenjen; 13. tekoče; 14. Anka; 16. staro; 21. kolo; 24. ugovor; 26. Amalija; 27. Ivo; 28. manj; 29. tog; 30. endivija. — Navpično: 1. plete; 2. line; 3. enako; 4. Nace; 5. Etna; 6. Krek (Janez Evangelist); 9. ujna; 10. anal; 12. očita; 15. sraga; 17. ukam; 18. plan; 19. oviti; 20. prog; 22. Oman; 23. olje; 24. ujed; 25. ovoji.

Rešitev so poslali: Francka Anžin, Jože Grilj, Lidija Čušin, Vinko Butala, Ivan Podlesnik, Barbara Bogar. — Izžreban je bil Vinko Butala.

KDO BI VEDEL POVEDATI...

... kje v Avstraliji živi FRANC RIZNAR, sin Jakoba in Neže, rojen 1. decembra 1939. Ker se že dolgo ni oglasil domačim, po njem sprašuje nečakinja Silva Harič. Uredništvo bo posredovalo kakršno koli vest o njem njegovim domačim.

☎ 850 1836

JENTON
FURNISHINGS

Anthony Grl
20A Derreck Ave
Bulleen 3105

Izdelujemo kuhinjsko pohištvo po Vaši želji ter hišno in pisarniško pohištvo vseh vrst...

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.

Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

+ Ali so v Sloveniji še ateisti? — Seveda so: nobeden nobenemu nič ne verjame.

+ Še vedno je znosno iz penziončka in vile opazovati pópólno razsulo.

+ Delavec Janez je dobil tri leta zapora, ker je rekel generalnemu direktorju, da je idiot. Eno leto je dobil za "idiotu", dve leti pa dodani, ker je izdal poslovno tajnost.

+ Brezsrčnost je najhujša srčna napaka, ker je ne-ozdravljiva.

+ Mi rešujemo sodobne probleme z zgodovinsko distanco.

+ Zakon sem jaz in vse, kar počnem, počnem v skladu z zakonom.

+ Porod Slovenije se je imenitno posrečil: porodničarji so vsi živi in zdravi.

+ Ven in ven me nekaj posiljujejo: v komunizmu mi je gospodoval tovariš, v kapitalizmu pa mi gospodje zatrjujejo, da so moji tovariši.

+ Radi bi imeli večglasni pevski zbor, ki poje enoglasno.

+ Iz samoupravljalcev postajamo opravljalci.

+ Gozdovi umirajo — še en greh zmagovalcev, ki so prišli iz gozdov.

+ Ko se oblast ugrizne v jezik, mora narod molčati.

+ S predvolilnih plakatov nas je nagovarjal Kučan: "Vredni smo dobrega predsednika." Ljudje sporočila niso razumeli in so volili — Kučana.

+ Nesreča ni prišla sama — zanjo smo se morali boriti.

"Rad bi se poročil s tabo, dragica! Toda, ali znaš kuhati?"

"Tudi jaz bi se rada poročila s tabo, dragec! Toda, ali znaš pomivati?"

D O P O L N I L N I C A

/Ivanka Žabkar/

1.	—	—	—	—	—	O
2.	—	—	—	—	—	I
3.	—	—	—	—	—	Z
4.	—	—	B	—	—	—
5.	—	R	—	—	—	—
6.	D	—	—	—	—	—
7.	—	—	—	—	—	R
8.	—	—	—	—	N	—
9.	—	—	—	I	—	—
10.	—	—	M	—	—	—
11.	—	R	—	—	—	—
12.	S	—	—	—	—	—
13.	—	—	—	—	—	A
14.	—	—	—	—	E	—

1. del noge; 2. mesec v letu; 3. delovno mesto, poklic; 4. povrtina; 5. več kot zgolj okrasni obsek; 6. priimek slovenskega pisatelja; 7. goljuf, varljiva oseba; 8. svet med hribi; 9. del grmovja ali drevesa; 10. hrana domačim živalim, da se zre; 11. občutek v človeku, da je storil napak; 12. ljudje, ki živijo v naši bližini; 13. žensko ime; 14. poklic v službi moškim.

Če ste izbrali za Dopolnilnico pravilne besede, vam bo tudi ena vrsta črk od vrha navzdol nekaj povedala. Morda je uganila, kaj ste vi.

Rešitev pošljite do 15. maja na uredništvo!

"Rad bi govoril s šefom." — "Žal ga ni." — "Saj sem ga videl pravkar za oknom." — "On pa vas."

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2163

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozihi pokojnih.

HOJA ZA KRISTUSOM — Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtni spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Cena 5 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI — V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS — Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo darilo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER — Angleško-slovenske pesmi Danijele Hliš. — Cena 10 dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY — O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8 dolarjev.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) — Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

CELJSKE MOHORJEVKE 1993 so pošle, imamo pa še **CELOVŠKE** (40 dolarjev) in **GORIŠKE** (40 dolarjev) **MOHORJEVKE**. Odlične knjige, vredne branja. Mohorjeva družba praznuje letos že 140 letnico.

Imamo še več drugih knjig iz rodne domovine, zamejstva in zdomstva

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 čudovitimi barvnimi posnetki. Avtor fotografij je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Kupi jo, da bo postala tvoj družinski zaklad, ki ga boš s ponosom pokazal obiskovalcem druge narodnosti. Cena 49 dolarjev.

PRATIKA 1993 Celjske Mohorjeve družbe je na razpolago za res skromnih pet dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI – DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

GROUPS FOR SLOVENIJA

We have been organising groups to Slovenija
since 1982.

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

ENROL NOW FOR TWO ECONOMICAL GROUPS:

9 / 6 / 93 and 23 / 6 / 93

PRIGLASITE SE SEDAJ ZA SKUPNO POTOVANJE:

9 / 6 / 93 in 23 / 6 / 93

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666